

176. DRIFTSÅR

KVARTALSRAPPORT

2. KVARTAL 2018

Kvartalsregnskap 2. kvartal 2018

Hovedtall konsern	3
Styrets beretning	4
Regnskap Sparebanken Øst Konsern	
Resultatregnskap	14
Balanse	15
Endring egenkapital	16
Kontantstrømoppstilling.....	17
Note 1 Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.....	18
Note 2 Driftssegmenter.....	20
Note 3 Kapitaldekning.....	21
Note 4 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier.....	23
Note 5 Misligholdte og tapsutsatte engasjementer kunder	24
Note 6 Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	25
Note 7 Utlån til kunder fordelt på sektor og næring.....	25
Note 8 Geografisk fordeling av utlån kunder.....	25
Note 9 Kredittrisiko.....	26
Note 10 Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser.....	27
Note 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser.....	29
Note 12 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital.....	32
Note 13 Finansielle derivater.....	33
Note 14 Motregning finansielle instrumenter	35
Note 15 Netto renteinntekter.....	36
Note 16 Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter.....	36
Note 17 Driftskostnader.....	36
Note 18 Garantiansvar og andre poster utenom balansen.....	37
Note 19 Egenkapitalbevis.....	38
Regnskap Sparebanken Øst Morbank	
Resultatregnskap	39
Balanse	40
Endring egenkapital	41
Kontantstrømoppstilling.....	42
Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven §5-6	43
Tilleggsinformasjon Sparebanken Øst Konsern	
Nøkkeltall.....	44
Nøkkeltall beskrivelse.....	45
Resultatutvikling.....	46
Balanseutvikling	47

Hovedtall - konsern

Resultatregnskap (Beløp i mill.)	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	Året 2017
Netto renteinntekter	133,9	144,8	277,2	280,8	577,2
Netto provisjonsinntekter	11,6	10,5	24,9	21,3	45,3
Netto resultat fra finansielle eiendeler	48,9	22,5	51,1	36,9	46,8
Andre driftsinntekter	2,8	18,7	19,9	41,6	62,4
Sum netto inntekter	197,2	196,5	373,1	380,6	731,7
Sum driftskostnader	64,8	62,8	135,7	138,8	277,4
Resultat før tap	132,4	133,7	237,4	241,8	454,3
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	6,6	3,8	8,7	5,1	7,2
Resultat før skattekostnad	125,8	129,9	228,7	236,7	447,1
Skattekostnad	20,2	26,6	42,4	52,6	103,7
Resultat etter skatt	105,6	103,3	186,3	184,1	343,4
Nøkkeltall	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	Året 2017
Lønnsomhet					
Egenkapitalrentabilitet	12,24	12,68	10,96	11,46	10,59
Rentenetto i % av GFK	1,40	1,59	1,48	1,56	1,58
Resultat etter skatt i % av GFK	1,11	1,13	0,99	1,02	0,94
Kostnader i % av GFK	0,68	0,69	0,72	0,77	0,76
Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)	32,86	31,96	36,37	36,47	37,91
Kostnader i % av inntekter (ekskl. avk. på finansielle invest.)	43,70	36,09	42,14	40,38	40,50
Balansetall					
Netto utlån til kunder	32.181,4	30.088,7	32.181,4	30.088,7	30.972,4
Utlånsvekst (kvartal/12mnd)	2,58	1,14	6,96	3,41	4,30
Innskudd	14.268,2	14.038,1	14.268,2	14.038,1	13.971,8
Innskuddsvekst (kvartal/12mnd)	2,35	3,78	1,64	-1,24	0,61
Gjennomsnittlig egenkapital	3.364,7	3.179,9	3.325,7	3.140,9	3.140,2
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	38.280,8	36.565,1	37.851,9	36.308,3	36.497,2
Tapsavsetninger på utlån og mislighold					
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)	0,08	0,05	0,06	0,03	0,02
Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder	0,30	0,35	0,30	0,35	0,32
Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i % av netto utlån	0,34	0,35	0,34	0,35	0,36
Soliditet					
Ren kjernekapitaldekning inkl. 50% av udisponert resultat (%)	17,17	17,62	17,17	17,62	17,49
Ren kjernekapitaldekning (%)	16,69	17,12	16,69	17,12	17,49
Kjernekapitaldekning (%)	18,57	19,08	18,57	19,08	19,44
Kapitaldekning (%)	20,44	21,05	20,44	21,05	21,39
Risikovektet volum (beregningsgrunnlag)	18.640,8	17.795,3	18.640,8	17.795,3	17.960,0
Uvektet kjernekapitalandel inkl. 50% av udisponert resultat (%)	8,97	9,27	8,97	9,27	9,23
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) (%)	8,75	9,03	8,75	9,03	9,23
Likviditet					
Innskuddsdekning	44,34	46,66	44,34	46,66	45,11
LCR (%)	257,14	295,15	257,14	295,15	204,15
Kontor og årsverk					
Antall bankkontorer	27	25	27	25	25
Årsverk	200	197	200	197	181
Egenkapitalbevis					
Eierbrøk (morbank) (%)*	34,40	36,21	34,40	36,21	36,21
Antall egenkapitalbevis	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183
Bokført egenkapital pr. bevis	56,68	56,41	56,68	56,14	58,57
Resultat pr. egenkapitalbevis	1,70	1,76	3,00	3,12	5,81
Utbytte pr. bevis	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00
Omløpshastighet	29,33	22,27	37,92	21,19	19,31
Kurs	53,20	53,00	53,20	53,00	55,25

* For eierbrøk pr. 01.01.2018, se note 19
 For definisjon av nøkkeltall, se side 45

Styrets beretning

Sparebanken Øst oppnådde et resultat etter skatt på 105,6 mill. kroner i 2. kvartal 2018 som gir en egenkapitalrentabilitet på 12,24 prosent. Resultatet per egenkapitalbevis er 1,70 kroner i kvartalet. Sparebanken Øst har i kvartalet positive resultateffekter på aksjer i Eksportfinans ASA og i forbindelse med fusjon i Vipps AS på til sammen 34,9 mill. kroner etter skatt. Porteføljen av netto misligholdte og tapsutsatte lån er fortsatt meget lav og utgjør ved utgangen av kvartalet 0,34 prosent av netto utlån. Tap på utlån til kunder er beskjedne og utgjør 6,6 mill. kroner i kvartalet. Vekst i utlån til kunder er 2,58 prosent i kvartalet, mens innskudd fra kunder øker med 2,35 prosent i samme periode.

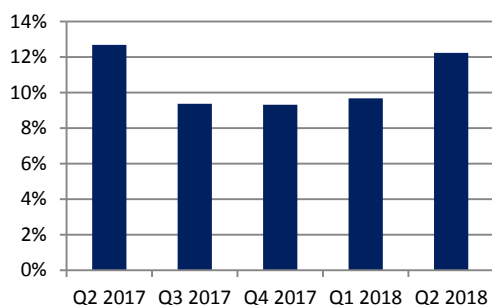
Resultat etter skatt for 1. halvår er 186,3 mill. kroner som gir en egenkapitalrentabilitet på 10,96 prosent. Resultatet per egenkapitalbevis er 3,00 kroner. Banken er meget solid med ren kjernekapitaldekning (inkl. 50 prosent av udisponert resultat) på 17,17 prosent. Vekst i netto utlån til kunder er 6,96 prosent siste 12 måneder, mens innskudd fra kunder øker med 1,64 prosent i samme periode. Tap på utlån til kunder i 1. halvår er lavt og utgjør 8,7 mill. kroner.

Resultatet i kvartalet

Sparebanken Øst konsern oppnådde et resultat i 2. kvartal 2018 på 105,6 mill. kroner etter skatt. Tilsvarende var resultatet etter skatt 103,3 mill. kroner i 2. kvartal 2017.

EK-beviseiernes og grunnfondets andel av kvartalets resultat etter skatt utgjorde 102,7 mill. kroner mens 2,9 mill. kroner etter skatt utgjorde hybridkapitaleiernes andel av kvartalets resultat (fondsobligasjoner).

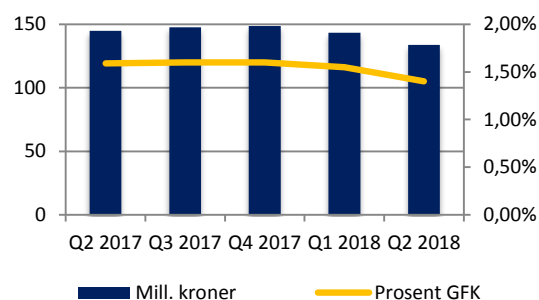
Egenkapitalrentabiliteten i kvartalet var 12,24 prosent mot 12,68 prosent for samme kvartal i 2017. Tabellen nedenfor viser egenkapitalrentabiliteten de fem siste kvartalene.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter reduseres med 10,9 mill. kroner og utgjør 133,9 mill. kroner i 2. kvartal 2018 mot 144,8 mill. kroner i samme kvartal i 2017. Netto renteinntekter utgjør 1,40 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i 2. kvartal 2018. Tilsvarende tall for samme kvartal i 2017 var 1,59 prosent. Økte pengemarkedsrenter har bidratt til lavere netto renteinntekter i 2. kvartal 2018.

Figuren nedenfor viser netto renteinntekter i prosent og kroner de fem siste kvartalene.

Netto andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter omfatter provisjonsinntekter og kostnader, utbytte, netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter og andre inntekter. Netto driftsinntekter øker med 11,6 mill.

kroner i kvartalet fra 51,7 mill. kroner i 2. kvartal 2017 til 63,3 mill. kroner i 2. kvartal 2018.

- Netto provisjonsinntekter utgjør 11,6 mill. kroner i kvartalet og øker med 1,1 mill. kroner fra samme kvartal i fjor.
- Inntektsført utbytte i 2. kvartal 2018 utgjør 8,7 mill. kroner og gjelder i all hovedsak utbytte fra Frende Holding AS med 8,6 mill. kroner. Til sammenligning var utbyttet 16,0 mill. kroner i 2. kvartal 2017 hvor utbytte fra Frende Holding AS utgjorde 15,8 mill. kroner.
- Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter utgjør 40,2 mill. kroner i kvartalet og øker med 33,7 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor.

Det er i kvartalet inntektsført 10,7 mill. kroner i forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS. Resultateffekten fordeler seg fra aksjene i BankAxept AS og BankID Norge AS med 5,1 mill. kroner som inkluderer en tilbakeføring av en tidligere positiv verdiendring på 5,6 mill. kroner per 31.12.2017. Det er videre foretatt en positiv verdiendring på aksjene i Balder Betaling AS med 5,6 mill. kroner.

Verdien av aksjene i Eksportfinans ASA har hatt en positiv verdiendring på 24,2 mill. kroner i kvartalet.

Øvrige aksjeinvesteringer har en positiv verdiendring på 5,0 mill. kroner i kvartalet.

Verdiendring på likviditetsporteføljen var negativ med 0,4 mill. kroner i 2. kvartal 2018 sammenlignet med en positiv endring på 4,7 mill. kroner i samme kvartal i 2017.

- Andre driftsinntekter reduseres med 15,9 mill. kroner og utgjør 2,8 mill. kroner i 2. kvartal 2018 sammenlignet med 18,7 mill. kroner i samme kvartal i 2017. Salg av

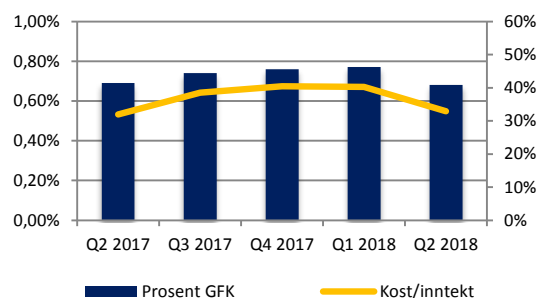
eiendom ga et tap på 0,5 mill. kroner i 2. kvartal 2018. I 2. kvartal 2017 ble det inntektsført gevinst ved salg av eiendom med 14,0 mill. kroner.

Driftskostnader

Sum driftskostnader øker med 2,0 mill. kroner og utgjør 64,8 mill. kroner i 2. kvartal 2018 sammenlignet med 62,8 mill. kroner for samme kvartal i 2017. Kostnader i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør 0,68 prosent i 2. kvartal 2018 mot 0,69 prosent i 2. kvartal 2017.

- Lønn mv. utgjør 36,3 mill. kroner i 2. kvartal 2018 mot 32,5 mill. kroner i samme kvartal i fjor. Lønnskostnaden øker i hovedsak som følge av nyansettelser, økt avsetning til overskuddsdeling samt kostnader i forbindelse med bankens 175 års jubileum.
- Administrasjonskostnader utgjør 11,7 mill. kroner i 2. kvartal 2018 mot 12,8 mill. kroner i samme kvartal i 2017.
- Avskrivninger utgjør 3,1 mill. kroner i 2. kvartal 2018 mot 4,9 mill. kroner i samme kvartal i 2017.
- Andre driftskostnader utgjør 13,7 mill. kroner i 2. kvartal 2018 mot 12,6 mill. kroner i samme kvartal i 2017.

Etterfølgende figur viser sum driftskostnader i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital og kostnader i prosent av inntekter før tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier i de fem siste kvartalene.

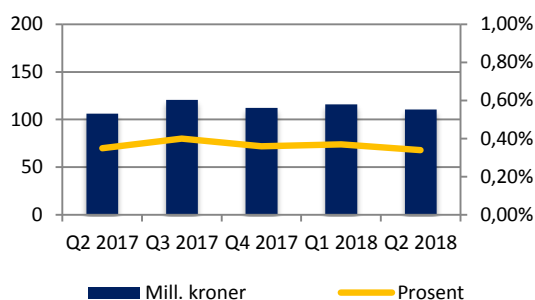
Mislighold og tap

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer er nær uendret sammenlignet med 2. kvartal 2017 og utgjør 0,34 prosent av netto utlån per 2. kvartal 2018 mot 0,35 prosent i 2. kvartal 2017.

Tap på utlån til kunder utgjør 6,6 mill. kroner i 2. kvartal 2018. Til sammenligning utgjorde tap på utlån 3,8 mill. kroner i 2. kvartal 2017.

Ved utgangen av kvartalet utgjør samlede tapsavsetninger 96,8 mill. kroner, tilsvarende 0,29 prosent av brutto engasjementer mot kunder. Andel individuelle nedskrivninger utgjør 68,8 mill. kroner ved utgangen av 2. kvartal 2018 mot 65,3 mill. kroner ved utgangen av 2. kvartal 2017.

Etterfølgende figur viser netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer i mill. kroner og i prosent av netto utlån de fem siste kvartalene.

Resultatet i 1. halvår

Resultat etter skatt 1. halvår 2018 var 186,3 mill. kroner, som er en økning på 2,2 mill. kroner sammenlignet med 1. halvår 2017. Egenkapitalrentabiliteten for 1. halvår 2018 er 10,96 prosent mot 11,46 prosent for samme periode i fjor.

EK-beviseiernes og grunnfondets andel av halvårsresultatet etter skatt utgjorde 180,8 mill. kroner mens 5,5 mill. kroner etter skatt utgjorde hybridkapitaleiernes andel av kvartalets resultat (fondsobligasjoner).

Netto renteinntekter utgjør 277,2 mill. kroner i 1. halvår 2018 og reduseres med 3,6 mill. kroner sammenlignet med 1. halvår i 2017.

Netto provisjonsinntekter utgjør 24,9 mill. kroner i 1. halvår 2018 og viser en økning på 3,6 mill. kroner sammenlignet med 1. halvår i 2017.

Mottatt utbytte i 1. halvår 2018 utgjør 8,7 mill. kroner og gjelder i all hovedsak mottatt utbytte fra Frende Holding AS med 8,6 mill. kroner. Til sammenligning var utbyttet 16,0 mill. kroner i 1. halvår 2017 hvor utbytte fra Frende Holding AS utgjorde 15,8 mill. kroner.

Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter utgjør 42,4 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 20,9 mill. kroner i samme periode i fjor. Det er i 1. halvår 2018 inntektsført 10,7 mill. kroner i forbindelse med Vipps-fusjonen og en positiv verdiendring på Eksportfinans ASA med 24,2 mill. kroner. Utover dette kan endringen i vesentlighet henføres til verdiendring i likviditetsporteføljen.

Andre driftsinntekter utgjør 19,9 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 41,6 mill. kroner i 1. halvår 2017. Gevinster ved salg av eiendom utgjør 11,3 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 27,4 mill. kroner i 1. halvår 2017. Leieinntekter er redusert med 4,3 mill. kroner i 1. halvår 2018 sammenlignet med samme periode i fjor som følge av eiendomssalg.

Driftskostnader utgjør 135,7 mill. kroner i 1. halvår 2018 og er redusert med 3,1 mill. kroner fra 138,8 mill. kroner sammenlignet med 1. halvår 2017.

Tap på utlån til kunder utgjør 8,7 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 5,1 mill. kroner i 1. halvår 2017.

Balansen per 30.06.2018

Forvaltningskapitalen øker med 2.066,8 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor og utgjør 38.731,9 mill. kroner ved utgangen av 2. kvartal 2018.

Eiendeler

- Kontanter og fordringer på sentralbanker utgjør 565,5 mill. kroner per 30.06.2018 mot 536,5 mill. kroner per 30.06.2017.
- Netto utlån til kredittinstitusjoner utgjør 60,9 mill. kroner per 30.06.2018 mot 109,6 mill. kroner per 30.06.2017. Utlån til kredittinstitusjoner er i sin helhet interbanklån i Norge.
- Netto utlån til kunder utgjør 32.181,4 mill. kroner per 30.06.2018 mot 30.088,7 mill. kroner per 30.06.2017. Det er en økning på 2.092,7 mill. kroner siste 12 måneder, tilsvarende 6,96 prosent. Netto utlån til personkunder økte med 6,08 prosent og netto utlån til næringskunder økte med 12,52 prosent i samme periode. Brutto utlån til personkunder utgjør 85,7 prosent av totale utlån til kunder.
- Beholdningen av sertifikater og obligasjoner utgjør 4.813,3 mill. kroner per 30.06.2018 mot 4.671,0 mill. kroner per 30.06.2017
- Bankens aksjer i Frende Holding AS er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og er per 30.06.2018 verdsatt til 235,0 mill. kroner.
- Bankens aksjer i Eksportfinans ASA er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og er per 30.06.2018 verdsatt til 219,2 mill. kroner.
- Balder Betaling AS har som hovedformål å eie aksjer i Vipps AS, og er eid av flere uavhengige banker. Bankens eierandel i Vipps AS etter fusjonen er per dags dato indirekte eiet via Balder Betaling AS og utgjør om lag 0,67 prosent av Vipps AS. Bankens aksjer i Balder Betaling AS er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og er per 30.06.2018 verdsatt til 27,7 mill. kroner.
- Sparebanken Øst har i 2. kvartal 2018 tegnet seg for 2.875.000 aksjer i Kraft

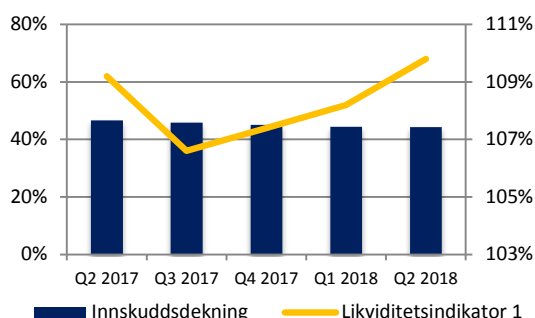
Bank ASA tilsvarende 6,8 prosent. Bankens aksjer er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og er per 30.06.2018 verdsatt til 23 mill. kroner.

- Bankens medlemskap i Visa Norge FLI er i 2. kvartal 2018 omdannet til aksjeselskapet VN Norge AS. Aksjeposten er verdsatt til 8,6 mill. kroner per 30.06.2018. Verdien består av fremtidig kontantoppgjør samt rettigheter til aksjer i Visa Inc.
- Banken eier rettigheter til aksjer i Visa Inc. via Visa Norge Holding 1 AS, verdsatt til 9,3 mill. kroner per 30.06.2018.

Gjeld

- Innskudd fra kunder utgjør 14.268,2 mill. kroner per 30.06.2018 mot 14.038,1 mill. kroner per 30.06.2017. Det er en økning siste 12 måneder på 230,1 mill. kroner, tilsvarende 1,64 prosent. Innskuddsdekningen i konsernet ved utgangen av 2. kvartal 2018 var 44,34 prosent mot 46,66 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2017.
- Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjør 19.684,0 mill. kroner per 30.06.2018 mot 18.346,9 mill. kroner per 30.06.2017. Likviditetssituasjonen målt som langsiktig finansiering i prosent av illikvide eiendeler (Likviditetsindikator 1) utgjorde 109,8 prosent per 30.06.2018 mot 109,2 prosent per 30.06.2017. LCR utgjør 257,1 prosent per 30.06.2018 mot 295,2 prosent per 30.06.2017. En konservativ investeringspolitikk medfører at en høy andel verdipapirer teller med i LCR-beregningen. Forfallsstrukturen påvirker LCR i stor grad.
- Andre langsiktige låneopptak utgjør 300,3 mill. kroner per 30.06.2018 mot 61,1 mill. kroner per 30.06.2017.
- Kortsiktige innlån (definert som innlån med gj.stående løpetid under 1 år) utgjør 2.205,9 mill. kroner per 30.06.2018.

Etterfølgende figur viser innskuddsdekning (blå/venstre) og langsiktig likviditet i prosent av illikvide eiendeler (gul/høyre) de fem siste kvartalene.

Kapitaldekning

- Kapitaldekningen målt ved ren kjernekapital, inkludert 50 prosent av EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet hittil i år, utgjorde 17,17 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2018, som er en reduksjon fra 17,62 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2017.

Finansdepartementet ga 14. juni 2018 tillatelse til Vipps-fusjonen med etablering av ny samarbeidende gruppe der det ble gitt dispensasjon fra kravet om forholdsmessig konsolidering for deltakere med eierandel under 10 prosent. Vilåret for dette er at det gjøres fradrag for hele den bokførte verdien av investeringen i ren kjernekapital. Sparebanken Øst sin eierandel i det fusjonerte Vipps er indirekte eid via Balder Betaling AS. Banken har per 30.06.2018 gjort fradrag i ren kjernekapital med 27,7 mill. kroner. Tidligere er eierandelene vektet med 100 prosent i beregningsgrunnlaget. Endringen har medført en reduksjon i ren kjernekapitaldekning med om lag 0,12 prosentpoeng.

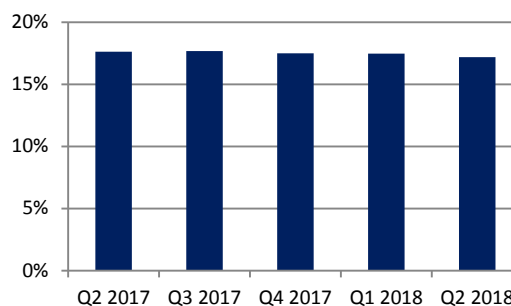
- Finanstilsynet har, med hjemmel i finansforetakslovens § 13-6 syvende ledd, fastsatt konsernets pilar 2-krav til 2,3 prosent. Pilar 2-kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av pilar 1 og skal dekkes av ren kjernekapital. Kravet trådte i kraft 30. juni 2017. Gitt

dagens nivå på motsyklisk buffer på 2 prosent, innebærer dette et samlet krav for ren kjernekapitaldekning på minst 14,3 prosent.

Sparebanken Øst har i 2. kvartal 2018 gjennomført årlig ICAAP-vurdering hvor Finanstilsynets metode og vurdering av pilar 2-krav knyttet til eierskap i forsikringsvirksomhet er hensyntatt. Sparebanken Øst har på bakgrunn av dette økt målsetningen om minimum ren kjernekapitaldekning fra 14,5 prosent til 14,75 prosent.

- Netto ansvarlig kapital utgjorde 3.810,5 mill. kroner ved utgangen av 2. kvartal 2018, hvorav konsernets kjernekapital utgjorde 3.460,9 mill. kroner. Med et beregningsgrunnlag på 18.640,8 mill. kroner tilsvarer dette en kapitaldekning på 20,44 prosent hvorav kjernekapitaldekningen utgjør 18,57 prosent. Banken benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko.
- Uvektet kjernekapitalandel, inkludert 50 prosent av EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet hittil i år, utgjorde 8,97 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2018 mot 9,27 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2017. Kravet til uvektet kjernekapital for banker er på til sammen 5,00 prosent.

Etterfølgende figur viser utviklingen i ren kjernekapitaldekning, inkludert 50 prosent av EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet hittil i år, de fem siste kvartalene.

Risikoforhold

Kredittrisiko

Sparebanken Øst har en kredittstrategi som omhandler ulike typer kredittrisiko knyttet til utlån, kreditter og garantier ytet til kunder innenfor person- og næringsmarkedet, samt motpartsrisiko for verdipapirer.

Kredittstrategien bidrar til å sikre at bankens aktiviteter innenfor kredittområdet er i tråd med de rammebetingelser og retningslinjer som følger av bankens overordnede forretningsidé og strategiske planer, herunder at aktivitetene er forsvarlige i forhold til bankens evne og vilje til å bære risiko.

Banken har en etablert kredittportefølje med en kvalitet og sammensetning som sikrer bankens lønnsomhet på kort og lang sikt, og sikrer at bankens håndtering av kredittrisiko skjer i samsvar med de krav som følger av lover, forskrifter, rundskriv fra myndighetene og andre regulatoriske forhold.

Prinsippene i strategidokumentet er videreført i bankens kreditthåndbøker samt bankens etablerte instruksverk.

Innenfor person- og næringsmarkedet står betjeningsevne og betjeningsvilje sentralt i kredittvurderingene. Måling av risiko ved utlån til kunder skjer gjennom risiko-klassifisering av kunder. Kriteriene for klassifisering i AS Finansiering avviker fra morbank og Sparebanken Øst Boligkreditt AS. Risikoklassifiseringen er etablert som en integrert del av kredittprosessen og kravet til årlig reklassifisering av låneengasjement er ivaretatt. Utviklingen i kredittrisiko følges løpende opp med rapporter til bankens ledelse og kvartalsvise rapporter til bankens styre.

Bankens geografiske nedslagsfelt gir tilgang til et stort markedsområde med fleksibilitet med hensyn til kunder og segmenter. Bankens utlånsportefølje fordeler seg geografisk i hovedsak til det sentrale østlandsområdet.

Lav andel utlån innenfor næringsmarkedet bidrar til generell lav konsentrasjonsrisiko for

banken. Eksponering mot næringsseidendom utgjør en relativt stor andel av næringsporteføljen, men en begrenset andel av bankens totale utlånsportefølje.

Lån og kreditter til personmarkedet gis som hovedregel mot pant i bolig. Banken har en lav eksponering knyttet til utlån og kreditter uten tilhørende sikkerhet.

Banken tar også kredittrisiko gjennom forvaltning av likviditetsreserver og overskuddslikviditet. Banken har til hensikt å holde rentebærende papirer med lav kredittrisiko for likviditetsformål (reserve for avhendelse ved behov) som grunnlag for deponering for låneadgang i sentralbanken eller begge deler.

Bankens kredittrisiko overvåkes kontinuerlig og det foreligger oppdaterte oversikter over bankens totale motpartsrisiko.

Markedsrisiko

Sparebanken Øst har en finansstrategi som skal bidra til å sikre at bankens aktiviteter innenfor finansområdet er i tråd med de rammebetingelser og retningslinjer som følger av bankens overordnede forretningsidé, strategiske planer og budsjetter, samt at aktivitetene er forsvarlige i forhold til bankens evne og vilje til å bære risiko.

Videre skal finansstrategien bidra til å sikre at bankens håndtering av finansiell risiko skjer i samsvar med de krav som følger av lover, forskrifter, rundskriv fra myndighetene og andre regulatoriske forhold. Sparebanken Øst har en likviditetsportefølje bestående av rentebærende verdipapirer i hovedsak utstedt av nordiske kredittforetak, norske banker, kommuner, stat og statsgaranterte foretak. Gjennom dette tar banken kredittspreadsrisiko.

Renterisiko holdes innenfor fastsatte rammer og begrenses ved at eiendeler og gjeld i all hovedsak har flytende rente eller er swappet til flytende rente. Valutarisiko reduseres ved inngåelse av terminforretninger eller basis-swapper. Banken har svært liten rente- og valutarisiko. Eksponering mot egenkapital-

instrumenter utover bankens datterselskaper og strategiske investeringer er begrenset.

Likviditetsrisiko

Sparebanken Øst har en konservativ holdning til likviditetsrisiko og styrer etter fastsatte rammer. Konsernet skal sørge for forsvarlig likviditetsstyring slik at foretaket til en hver tid har tilstrekkelig likvider til at det kan dekke sine forpliktelser ved forfall, og illikvide eiendeler finansieres langsiktig. Sparebanken Øst utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) gjennom bankens heleide kredittforetak. I utgangspunktet utstedes OMF med lang løpetid, mens senior obligasjonslån utstedes med løpetider som til en hver tid passer inn i eksisterende forfallsprofil.

Operasjonell risiko

Gjennom årlige gjennomganger av bankens nøkkelprosesser, etablerte internkontroller med halvårlig bekreftelse fra lederne på gjennomført internkontroll og kvartalsvis rapportering av registrerte hendelser og vurdert risikonivå til styret, overvåkes operasjonell risiko. Konsernet har ikke registrert vesentlige tap som følge av svikt i interne prosesser, systemer, menneskelig svikt eller uforutsette hendelser hittil i år.

Rating

Sparebanken Øst har fra oktober 2017 hatt «long-term deposit» og «issuer» rating på A2 fra Moody's Investors Service. Bankens «counterparty Risk Assessment» (CRA) og «Long-term Counterparty Risk Rating» (CRR) er på A1. Det er stabile utsikter på bankens rating.

Datterselskaper

Sparebanken Øst Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Selskapet ble stiftet 14.04.2009 og har til formål å yte eller erverve bolighypoteklån, eiendoms- hypoteklån, lån sikret ved pant i andre realregistrerte formuesgoder eller offentlig lån, og å finansiere utlånsvirksomheten

hovedsakelig ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Belåningsgraden i sikkerhetsmassen (LTV) ved utgangen av 2. kvartal 2018 var 44,9 prosent. Til sammenlikning var tilsvarende tall 44,6 prosent ved utgangen av 2. kvartal 2017.

Selskapets forvaltningskapital per 30.06.2018 er 13.294,0 mill. kroner og består i all hovedsak av 1. prioritets pantelån i bolig og er finansiert gjennom obligasjoner med fortrinnsrett og trekkrettighet fra morselskapet. Selskapets innskutte egenkapital er 650,0 mill. kroner, hvorav 319,8 mill. kroner er aksjekapital og 330,2 mill. kroner er overkursfond. Resultat etter skatt viser et overskudd på 36,8 mill. kroner for 1. halvår 2018 mot 33,1 mill. kroner for samme periode i fjor. Selskapet har ingen ansatte, men leier tjenester av Sparebanken Øst. Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Sparebanken Øst Boligkreditt AS har AAA-rating.

AS Finansiering er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Hovedproduktet er salgspantfinansiering av bruktbil. Selskapet oppnådde et overskudd etter skatt på 18,2 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 21,9 mill. kroner i samme periode i fjor. Forvaltningskapitalen utgjør 1.974,1 mill. kroner ved utgangen av 2. kvartal 2018. Ved utgangen av 2. kvartal 2018 har selskapet 19 ansatte tilsvarende 19 årsverk.

Sparebanken Øst Eiendom AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst og skal være en forvalter av eiendommer tilhørende konsernet Sparebanken Øst. Driftsinntekter utgjorde 17,6 mill. kroner i 1. halvår 2018, mot 41,2 mill. kroner i 1. halvår 2017. Det er i 1. halvår 2018 inntektsført gevinster ved salg av eiendom på 11,3 mill. kroner mot 27,4 mill. kroner i samme periode i fjor. Resultat etter skatt viser et overskudd på 11,9 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 25,7 mill. kroner i samme periode i fjor. Selskapet har 2 ansatte, tilsvarende 2 årsverk. Daglig leder er innleid fra Sparebanken Øst.

Øst Prosjekt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst og har som hovedformål å overta prosjekter og drive industri- og

handelsvirksomhet til sikring og realisering av utsatte engasjementer i morbanken. Selskapet har ingen ansatte. Resultat etter skatt viser et underskudd på 0,3 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot et underskudd på 1,7 mill. kroner i samme periode i fjor. Selskapet har ved utgangen av 2. kvartal 2018 et større pågående prosjekt som er et overtatt engasjement.

Øst Inkasso AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Selskapets formål er å drive inkassovirksomhet samt det som står i naturlig forbindelse med det, herunder blant annet purretjenester og langtidsovervåkning av inkassoporteføljer. Driftsinntekter utgjorde 4,4 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 4,3 mill. kroner i samme periode i fjor. Resultat etter skatt viser et overskudd på 0,4 mill. kroner i 1. halvår 2018 mot 0,6 mill. kroner i samme periode i fjor. Selskapet har 6 ansatte, tilsvarende 6 årsverk.

Frende Forsikring

Frende Holding AS er eierselskapet for Frende Skade AS og Frende Liv AS (Frende Forsikring). Banken har en eierandel i holdingselskapet på 13,19 prosent. Frende er eid av 15 sparebanker der Sparebanken Vest er største aksjonær og Sparebanken Øst er nest største aksjonær. Selskapet tilbyr skade- og livprodukter til bedrifter og privatpersoner og har over 200.000 kunder. Frende Forsikring har hovedkontor i Bergen. Frende Holding AS har i 1. halvår 2018 et svakt positivt resultat etter skatt på 5,7 mill. kroner mot 80,9 mill. kroner i samme periode i fjor. Resultat etter skatt i 2. kvartal viser et overskudd på 45,2 mill. kroner mot 33,1 mill. kroner for samme periode i fjor. Et svakt 1. halvårsresultat i 2018 forklares med et underskudd etter skatt på 39,5 mill. kroner i 1. kvartal 2018 som en konsekvens av et høyt erstatningsvolum etter en unormalt kald og krevende vinter, i tillegg til svakere utvikling i finansmarkedet.

Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting (IFRS). Kvartalsregnskapet er ikke revidert. Det vises til note 1 for omtale av regnskapsprinsipper.

Utbyttepolitikk

Sparebanken Øst har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på bankens egenkapital og skape verdier for egenkapitalbeviserne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene. Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom egenkapitalbeviserne og samfunnskapitalen i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

Sparebanken Øst vil sikte mot at 50 til 75 prosent av overskuddet tilordnet egenkapitalbeviserne utbetales som utbytte. Sparebanken Øst tar videre sikte på å utdele utbytte på samfunnskapitalen i form av gaver til allmennyttige formål med 50 til 75 prosent av utbyttet som utdeles til egenkapitalbeviserne. Ved fastsettelsen av utbytte og gaver vil det bli tatt hensyn til bankens resultatutvikling, markedssituasjon, stabilitet i utbytte samt behov for kjernekapital.

Makroøkonomisk utvikling

Det siste året har det vært god vekst i norsk økonomi, i tråd med sentralbankens forventninger. Det er utsikter til at veksten i norsk økonomi kan bli høyere i 2018 sammenlignet med 2017. Oljeprisen har fortsatt å stige, og det forventes at investeringene i oljesektoren vil øke med igangsetting av nye prosjekter samtidig som kapasitetsutnyttningen i norsk økonomi fortsetter å øke. Arbeidsmarkedet har utviklet seg noe sterkere enn sentralbanken hadde ventet og registrert arbeidsledighet fortsetter å falle og det er forventet økt lønnsvekst sammenlignet med de siste årene.

Boligprisene har økt moderat i 2018, etter nedgang i 2017. En økning i rentenivået vil kunne bidra til å dempe veksten i boligpriser og husholdningenes gjeld. Regjeringen vurderer at gjelden i norske husholdninger fortsatt utgjør en risiko og viderefører boliglånforskriften med enkelte mindre justeringer fra 1. juli 2018. Det åpnes bl.a. for at bankene kan ta med stabile skattefrie inntekter som barnetrygd i sine vurderinger. Særskilte krav for utlån i Oslo blir videreført da boligprisveksten på nytt har tatt seg opp i dette området i 2018. Prisveksten har økt noe, men er fortsatt lav. Sentralbanken forventer at den underliggende inflasjonen vil øke fremover, bl.a. som følge av høyere kapasitetsutnyttning i økonomien. Penge-markedsrentene har etter en betydelig økning i 1. kvartal 2018 gått noe ned fra april 2018, men er fortsatt høyere enn ved årsskiftet. Det er sentralbankens vurdering at utsiktene for norsk økonomi tilsier at det snart vil være riktig å heve styringsrenten og det forventes at dette vil skje i september 2018.

Utsiktene fremover

Sparebanken Øst har sin hovedvirksomhet i østlandsregionen. De økonomiske utsiktene er fortsatt gode, risikoen for nedgang i boligpriser er redusert og det forventes en moderat stigning i boligprisene fremover, også for Oslo-området. Høye pengemarkedsrenter hittil i 2018 har lagt press på rentenettoen i 2. kvartal 2018 og det forventes fortsatt press på rentenettoen i 3. kvartal 2018.

Sparebanken Øst er en kostnadseffektiv bank og har et sterkt fokus og tro på at et lavt kostnadsnivå utgjør et konkurransefortrinn. Kostnader i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital forventes å være på et lavt nivå også fremover.

Konsernet har en kapital situasjon som er meget solid og som gir vekstmuligheter og høy utbytteevne. Målet for ren kjernekapitaldekning er 14,75 prosent. Konsernet har videre en solid likviditetsbuffer som gir trygghet dersom tilgangen til finansiering for bankene fremover skulle bli utfordrende.

Målet for langsiktig finansiering er satt til 106 prosent av illikvide eiendeler. Konsernet forventer å kunne hente inn ny finansiering med marginer på nivå med de store regionbankene. Sparebanken Øst opplever å ha en god posisjon i markedet for egenkapitalbevis med et mål om en enkel og åpen kommunikasjon med investorene. Målet for avkastning på egenkapitalen er satt til 10 prosent over tid.

Veksten i utlån til og innskudd fra kunder vil avhenge av den generelle konkurransen i bankmarkedet og tilgangen på langsiktig finansiering. Det forventes vekst i utlån til både person- og bedriftskunder. Veksten forventes å fordele seg relativt likt mellom de ulike distribusjonskanalene. Vekst i utlån til personer vil i hovedsak komme fra utlån med pant i bolig og til salgspantfinansiering av bruktbil. Vekst i utlån til bedrifter vil skje i konsernets definerte markedsområder der hovedproduktet er nedbetalingslån med pant i fast eiendom. Innlemming av kapitaldekningsdirektivet (CRD IV) i norsk rett vil kunne påvirke konkurransesituasjonen mellom banker med virke i Norge. Ulike kapitalkrav mellom banker hjemmehørende i Norge og andre land påvirker konkurranse situasjonen og derigjennom lønnsomheten knyttet til slike utlån for Sparebanken Øst.

Bankvirksomhet innebærer risiko for tap, og mislighold og tap på utlån og garantier til kunder kan derfor ikke utelukkes. Det forventes et fortsatt lavt nivå på misligholdte og tapsutsatte engasjementer og lave tap på utlån fremover.

Markedsverdiene på verdipapirer i form av obligasjoner og aksjer vil svinge over tid og tap på aksjer vil kunne inntreffe. Konsernets beholdning av obligasjoner holdes for likviditetsmessige formål og har lav risiko for tap.

Det forventes fortsatt høy konkurranse i bankmarkedet som for Sparebanken Øst omfatter produkter knyttet til utlån, sparing, betaling og forsikring. Det forventes fortsatt press på marginer på utlån til personkunder og bedrifter. Et lavt rentenivå presser rente-

differansen mellom utlån og innskudd.
Konsernets inntjening og egenkapital-
avkastning vil avhenge av makroøkonomisk
utvikling, konsernets konkurransekraft og
marginutvikling på innlån fremover.

Hokksund, 30. juni 2018

Drammen, 13. juli 2018

Øivind Andersson
leder

Knut Smedsrud
nestleder

Morten André Yttreide
medlem

Cecilie Hagby
medlem

Elly Therese Thoresen
medlem

Kari Solberg Økland
medlem

Ole-Martin Solberg
ansattes repr.

Inger Helen Pettersen
ansattes repr.

Pål Strand
adm. direktør

Resultatregnskap konsern

(Beløp i mill.)	Note	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	Året 2017
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		234,3	239,8	466,7	475,8	950,9
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi		19,7	17,1	37,4	35,4	69,2
Rentekostnader		120,1	112,1	226,9	230,4	442,9
Netto renteinntekter	15	133,9	144,8	277,2	280,8	577,2
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		21,6	20,3	44,3	41,3	85,7
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		10,0	9,8	19,4	20,0	40,4
Utbytte		8,7	16,0	8,7	16,0	16,3
Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	16	40,2	6,5	42,4	20,9	30,5
Andre driftsinntekter		2,8	18,7	19,9	41,6	62,4
Netto andre driftsinntekter		63,3	51,7	95,9	99,8	154,5
Lønn mv.		36,3	32,5	78,4	77,1	156,6
Administrasjonskostnader		11,7	12,8	24,8	25,2	50,6
Avskrivning/nedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler		3,1	4,9	6,4	9,9	17,9
Andre driftskostnader		13,7	12,6	26,1	26,6	52,3
Sum driftskostnader	17	64,8	62,8	135,7	138,8	277,4
Resultat før tap		132,4	133,7	237,4	241,8	454,3
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	4	6,6	3,8	8,7	5,1	7,2
Resultat før skattekostnad		125,8	129,9	228,7	236,7	447,1
Skattekostnad		20,2	26,6	42,4	52,6	103,7
Resultat etter skatt		105,6	103,3	186,3	184,1	343,4
Hybridkapitaleiernes andel av resultatet		2,9	2,8	5,5	5,6	11,0
EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet		102,7	100,5	180,8	178,5	332,4
Resultat etter skatt		105,6	103,3	186,3	184,1	343,4
Resultat pr. egenkapitalbevis		1,70	1,76	3,00	3,12	5,81
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis		1,70	1,76	3,00	3,12	5,81

Totalresultat konsern

(Beløp i mill.)	Note	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	Året 2017
Resultat etter skatt		105,6	103,3	186,3	184,1	343,4
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner		0,0	0,0	0,0	0,0	-30,3
Skatt relatert til poster som ikke kan reklassifiseres		0,0	0,0	0,0	0,0	7,6
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Endr. virkelig verdi for investeringer tilgj. for salg (IAS 39 tom 31.12.17)		0,0	0,0	0,0	0,0	23,7
Skatt relatert til poster som kan reklassifiseres		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8
Totalresultat		105,6	103,3	186,3	184,1	343,6

Balanse konsern

(Beløp i mill.)	Note	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	10,11	565,5	536,5	341,2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10,11	60,9	109,6	5,7
Utlån til og fordringer på kunder	4,7,8,10,11	32.181,4	30.088,7	30.972,4
Sertifikater og obligasjoner	10,11	4.813,3	4.671,0	4.515,1
Aksjer og andeler	10,11	547,8	448,7	483,9
Finansielle derivater	10,11,13,14	257,9	361,6	297,9
Investerings eiendommer		60,4	211,2	134,6
Varige driftsmidler		128,7	136,0	133,9
Andre eiendeler		91,7	86,4	103,2
Forsk.bet. ikke påløpte kostn. og opptj. ikke mottatte inntekter		24,3	15,4	6,2
Sum eiendeler		38.731,9	36.665,1	36.994,1
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner	10,11	300,3	61,1	330,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	6,10,11	14.268,2	14.038,1	13.971,8
Finansielle derivater	10,11,13,14	46,6	26,2	25,5
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,11,12	19.684,0	18.346,9	18.228,5
Andre forpliktelser		197,3	162,1	235,0
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		37,7	31,7	37,8
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		69,2	38,6	68,6
Utsatt skatt forpliktelse		9,8	26,8	8,9
Ansvarlig lånekapital	10,11,12	351,0	351,7	351,9
Sum gjeld		34.964,1	33.083,2	33.258,1
Innskutt egenkapital		595,1	595,1	595,1
Hybridkapital		351,8	351,8	351,7
Opptjent egenkapital		2.820,9	2.635,0	2.789,2
Sum egenkapital		3.767,8	3.581,9	3.736,0
Sum gjeld og egenkapital		38.731,9	36.665,1	36.994,1

Endring egenkapital konsern

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital						
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utjevningsfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Udisponert resultat
30.06.2018	3.384,3	207,3	387,8	0,0	409,3	1.731,6	38,1	197,6	412,6	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2017	3.384,3	207,3	387,8	0,0	409,3	1.731,6	38,1	197,6	412,6	0,0
Implementeringseffekt IFRS 9	6,6	0,0	0,0	0,0	5,1	9,5	0,0	0,0	-8,1	0,0
Reklassifisering av fondsobligasjon	351,7	0,0	0,0	351,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omarbeidet egenkapital pr. 01.01.2018	3.742,5	207,3	387,8	351,7	414,4	1.741,1	38,1	197,6	404,5	0,0
Ordinært resultat	186,3	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	180,8
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	186,3	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	180,8
Utbytte til EK-bevisiere 2017 vedtatt	-103,7	0,0	0,0	0,0	-103,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2017 vedtatt	-51,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-51,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-7,2	0,0	0,0	-7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteeffekt på hybridkapital ført direkte mot EK	1,8	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.06.2018	3.767,8	207,3	387,8	351,8	310,7	1.689,2	38,1	197,6	404,5	180,8

30.06.2017	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital						
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utjevningsfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Udisponert resultat
Egenkapital pr. 31.12.2016	3.176,1	207,3	387,8	0,0	379,0	1.573,7	38,1	174,7	415,5	0,0
Reklassifisering av fondsobligasjon	351,9	0,0	0,0	351,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omarbeidet egenkapital pr. 01.01.2017	3.528,0	207,3	387,8	351,9	379,0	1.573,7	38,1	174,7	415,5	0,0
Ordinært resultat	184,1	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	178,5
Endr. i virkelig verdi for investeringer TFS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	184,1	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	178,5
Utbytte til EK-bevisiere 2016 vedtatt	-82,9	0,0	0,0	0,0	-82,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2016 vedtatt	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-7,5	0,0	0,0	-7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteeffekt på hybridkapital ført direkte mot EK	1,8	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.06.2017	3.581,9	207,3	387,8	351,8	296,1	1.532,1	38,1	174,7	415,5	178,5

2017	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital						
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utjevningsfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Udisponert resultat
Egenkapital pr. 31.12.2016	3.176,1	207,3	387,8	0,0	379,0	1.573,7	38,1	174,7	415,5	0,0
Reklassifisering av fondsobligasjon	351,9	0,0	0,0	351,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omarbeidet egenkapital pr. 01.01.2017	3.528,0	207,3	387,8	351,9	379,0	1.573,7	38,1	174,7	415,5	0,0
Årsresultat	343,4	0,0	0,0	11,0	121,1	213,3	0,0	0,0	-2,0	0,0
Endr. i virkelig verdi for investeringer TFS	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-22,7	0,0	0,0	0,0	-7,9	-13,9	0,0	0,0	-0,9	0,0
Totalresultat	343,6	0,0	0,0	11,0	113,2	199,4	0,0	22,9	-2,9	0,0
Utbytte til EK-bevisiere 2016 vedtatt	-82,9	0,0	0,0	0,0	-82,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2016 vedtatt	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-14,8	0,0	0,0	-14,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteeffekt på hybridkapital ført direkte mot EK	3,6	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2017	3.736,0	207,3	387,8	351,7	409,3	1.731,6	38,1	197,6	412,6	0,0

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i mill.)		30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Driftsaktiviteter				
Resultat før skattekostnad		228,7	236,7	447,1
Justert for:				
Endring i netto opptj. renteinntekter og pål. rentekostnader		36,7	34,2	-3,2
Netto inn-/utbetaling av lån til kunder		-1.204,5	-395,7	-1.267,3
Endring i sertifikater og obligasjoner		-299,8	-386,5	-229,9
Verdiendring aksjer og andeler		-39,6	-0,6	-3,4
Endring i øvrige eiendeler i forbindelse med driften		-12,6	-48,6	-58,2
Netto inn-/utbetaling av innlån fra kredittinstitusjoner		0,0	0,9	-0,1
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		262,1	118,6	83,8
Endring i øvrig gjeld i forbindelse med driften		-23,9	-17,2	-2,0
Ikke-kontante poster inkludert i resultat før skattekostnad		11,2	9,2	9,8
Netto gevinst/tap fra investeringsaktiviteter		-12,6	-30,6	-39,5
Netto gevinst/tap fra finansieringsaktiviteter		2,2	4,8	5,8
Netto endring i forbindelse med investeringsaktiviteter		0,0	0,0	0,0
Periodens betalte skatt		-107,3	-91,4	-88,1
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	A	-1.159,4	-566,2	-1.145,2
Investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler		-7,7	-15,3	-21,1
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		92,1	101,3	186,7
Netto inn-/utbetaling ved salg/kjøp av finansielle investeringer		-23,1	215,2	206,5
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	61,3	301,2	372,1
Finansieringsaktiviteter				
Netto inn-/utbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner		-30,0	-30,0	240,0
Utbetaling ved tilbakebetaling av verdipapirer		-1.485,9	-2.094,9	-3.248,0
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirer		3.004,4	2.805,0	3.904,4
Utbetaling av utbytte		-103,7	-82,9	-82,9
Betalte renter på hybridkapital		-7,2	-7,5	-14,9
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	1.377,6	589,7	798,6
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	A+B+C	279,5	324,7	25,5
Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.		346,9	321,4	321,4
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		626,4	646,1	346,9

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer.

Note 1 – Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for konsernet er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting (IFRS). Beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er lagt til grunn ved avleggelsen av regnskapet fremkommer i årsrapporten for 2017, med unntak av IFRS 9 som har erstattet IAS 39 fra og med 01.01.2018 og presentasjon av fondsobligasjoner. Regnskapsprinsipper som følger av disse endringene er beskrevet under. Banken har i løpet av 2. kvartal 2018 gjennomgått vurderingen av presentasjon av egenkapitalinstrumenter i forbindelse med implementering av IFRS 9 som tidligere er opplyst om i årsregnskap for 2017 og 1. kvartalsrapport 2018. Som følge av dette har banken besluttet at egenkapitalinstrumenter skal presenteres med resultateffekter over ordinært resultat. Det er ikke foretatt verdiendringer i 1. kvartal 2018 på aksjeinvesteringer som påvirkes av endringen. Forholdet vurderes å være uvesentlig og således ikke ha betydning for regnskapet for 1. kvartal 2018.

Alle beløp er oppgitt i mill. kroner og vedrører konsernet dersom ikke annet er angitt spesifikt. Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Vurderinger og anvendelse av estimater

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. For nærmere redegjørelse vises til årsrapport 2017, note 3 vurderinger og anvendelse av estimater.

Presentasjon av fondsobligasjoner (hybridkapital)

Sparebanken Øst endret sin presentasjon av fondsobligasjoner fra og med 01.01.2018 og det vises til nærmere omtale i 1. kvartalsrapport 2018. Endringen medførte at utstedte fondsobligasjoner ble reklassifisert fra gjeld til egenkapital, og at resultat etter skatt øker som følge av at renter på fondsobligasjoner reklassifiseres fra rentekostnader til utdeling fra egenkapital. Rentekostnader på fondsobligasjoner i 2. kvartal 2018 utgjør 3,8 mill. kroner og 2,9 mill. kroner etter skatt. Hittil i år utgjør rentekostnadene 7,3 mill. kroner og 5,5 mill. kroner etter skatt. Sammenligningstall er omarbeidet og rentekostnadene i 2. kvartal 2017 er redusert med 3,7 mill. kroner og resultat etter skatt økt med 2,8 mill. kroner. For perioden 1.1-30.06.2017 er rentekostnadene redusert med 7,5 mill. kroner og resultat etter skatt økt med 5,6 mill. kroner.

Egenkapitalen og den andel av resultatet som tilføres egenkapitalbeviserne og grunnfondskapital er ikke påvirket av endring i presentasjon.

Regnskapsprinsipper for finansielle instrumenter (IFRS 9)

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når rettighetene til å motta kontantstrømmene er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de har opphørt, eller når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Klassifisering

Konsernets finansielle instrumenter som omfattes av IFRS 9, er ved første gangs regnskapsføring klassifisert i en av følgende kategorier:

Finansielle eiendeler:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost:

Konsernets utlån og fordringer, med unntak av fastrenteutlån, måles til amortisert kost. Klassifiseringen er basert på konsernets forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentene for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer. Inntektene beregnes etter effektiv rentemetode, der den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer ved forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av kontantstrømmene neddiskontert med den effektive renten.

Note 1 – Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet (forts.)

Fastrenteutlån, sertifikater og obligasjoner:

Fastrenteutlån er utpekt og måles til virkelig verdi over resultatet for å unngå regnskapsmessig måleulikheter som følge av at det inngås rentederivater for å redusere renterisiko. Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner utgjør konsernets likviditetsportefølje, som styres og måles til virkelig verdi. Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Egenkapitalinstrumenter:

Konsernet har klassifisert aksjer og andeler i kategorien virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Innlån og andre finansielle forpliktelser:

Konsernet måler finansielle forpliktelser, bortsett fra derivater, til amortisert kost. Finansiell gjeld måles til amortisert kost hvor forskjeller mellom mottatte beløp fratrukket transaksjonskostnader og innløsningsverdi periodiseres over låneperioden ved bruk av effektiv rentemetode. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjeld.

Derivater:

Finansielle derivater er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- og/eller valutarisiko konsernet har påtatt seg. Derivatene omfatter valuta- og renteinstrumenter. Finansielle derivater regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Derivatet regnskapsføres som en eiendel dersom virkelig verdi er positiv og som en forpliktelse dersom virkelig verdi er negativ.

Sikringsbokføring:

Konsernet benytter seg i hovedsak av finansielle derivater for å redusere rente- og/eller valutarisiko.

Konsernet benytter virkelig verdisikring på fastrenteinnlån og valutainnlån. En virkelig verdisikring er en sikringsrelasjon hvor foretaket ønsker å sikre seg mot eksponeringen for verdiendringer for balanseførte eiendeler eller forpliktelser. Obligasjonsgjeld med fast rente utgjør en renterisiko. Obligasjonsgjeld i utenlandsk valuta representerer både en rente- og valutarisiko. For finansielle derivater som benyttes til sikring av virkelig verdi av balanseførte forpliktelser benyttes sikringsbokføring dersom kriteriene er oppfylt. Endringer i virkelig verdi på finansielle derivater som er klassifisert som, og oppfyller kravene til verdisikring, regnskapsføres over resultatregnskapet sammen med enhver endring i virkelig verdi på den sikrede forpliktelsen som kan tilskrives den sikrede risikoen.

Måling av forventet tap:

Forventet tap beregnes på finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter målt til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet. Det beregnes forventet tap og det regnskapsføres tapsavsetninger uavhengig av om det foreligger objektive bevis for verdifall på balansedagen. Konsernet beregner forventet tap på engasjementssum bestående av utlån, ubenyttede kreditter og garantier. Konsernet fordeler engasjementer i tre trinn ved beregning av forventet tap.

Trinn 1: Engasjementer som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko, etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av risikoklasse, inngår i trinn 1. For engasjementer i trinn 1 beregnes det et forventet 12-måneders tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering.

Trinn 2: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko, etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av risikoklasse inkludert engasjementer med et mislighold over 30 dager inngår i trinn 2. For engasjementer i trinn 2 beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering og forventet løpetid.

Trinn 3: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko, hvor det er objektive bevis på at verdifall har inntruffet eller hvor misligholdet er over 90 dager inngår i trinn 3. Trinnavsetningen består av både individuelt vurderte nedskrivninger og modellberegnet forventet tap. For engasjementer hvor det ikke foreligger en individuell nedskrivningsvurdering beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering, segmentets parameter for forventet tap og forventet løpetid.

Beregnet forventet tap er basert på følgende prinsipper:

Med utgangspunkt i konsernets risikoklassifiseringssystem er det per risikoklasse fastsatt en sannsynlighetsgrad for mislighold med formål å kunne beregne forventet tap. Konsernets engasjementer er klassifisert i segmenter hvor det er fastsatt en forventet tapsgrad gitt mislighold. Segmentene er fastsatt ut fra produkt, sikkerhet og andre kriterier, slik at hvert segment inneholder lån med tilnærmet samme risikoprofil. Forventet tap beregnes ved å multiplisere sannsynlighetsgrad for mislighold (PD) * forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD) * med eksponering ved mislighold (EAD). Forventet eksponering er blant annet basert på forventet løpetid på engasjementer. Ved beregning av forventet tap foretas det en sannsynlighetsvektet beregning på forventet makroøkonomisk utvikling, som baseres på makroøkonomiske utsikter og observerte kredittap.

Note 2 - Driftssegmenter

Segmentrapporteringen er basert på bankens interne rapporteringsformat, hvor morbank og boligkreditselskapet er splittet i privatmarked, bedriftsmarked og finans. I tillegg kommer øvrige datterselskap, samt et ikke rapporterbart segment med poster som ikke er fordelt til øvrige segmenter.

Resultat

30.06.2018	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	155,8	54,3	-13,4	57,8	-1,3	23,1	0,9	277,2
Andre inntekter	34,2	4,3	4,5	-10,8	17,6	51,4	-5,3	95,9
Driftskostnader	25,8	7,4	0,0	15,3	4,3	85,1	-2,2	135,7
Resultat før tap	164,2	51,2	-8,9	31,7	12,0	-10,6	-2,2	237,4
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-0,4	1,6	0,0	7,4	0,0	0,1	0,0	8,7
Resultat før skattekostnad	164,6	49,6	-8,9	24,3	12,0	-10,7	-2,2	228,7
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	6,1	0,1	36,3	-0,1	42,4
Resultat etter skatt	164,6	49,6	-8,9	18,2	11,9	-47,0	-2,1	186,3

30.06.2017	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	160,6	54,1	-13,4	60,7	-2,6	21,1	0,3	280,8
Andre inntekter	30,4	4,9	20,8	-11,8	41,2	23,8	-9,5	99,8
Driftskostnader	26,0	7,8	0,0	16,7	7,7	83,5	-2,9	138,8
Resultat før tap	165,0	51,2	7,4	32,2	30,9	-38,6	-6,3	241,8
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-0,1	2,2	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	5,1
Resultat før skattekostnad	165,1	49,0	7,4	29,2	30,9	-38,6	-6,3	236,7
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	7,3	5,2	41,7	-1,6	52,6
Resultat etter skatt	165,1	49,0	7,4	21,9	25,7	-80,3	-4,7	184,1

31.12.2017	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	335,5	108,7	-26,1	123,0	-4,1	39,2	1,0	577,2
Andre inntekter	63,2	10,2	20,3	-23,7	62,6	33,8	-11,9	154,5
Driftskostnader	58,1	16,5	0,0	34,7	13,7	159,7	-5,3	277,4
Resultat før tap	340,6	102,4	-5,8	64,6	44,8	-86,7	-5,6	454,3
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-0,2	-1,4	0,0	8,8	0,0	0,0	0,0	7,2
Resultat før skattekostnad	340,8	103,8	-5,8	55,8	44,8	-86,7	-5,6	447,1
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	14,1	6,3	84,7	-1,4	103,7
Resultat etter skatt	340,8	103,8	-5,8	41,7	38,5	-171,4	-4,2	343,4

Balanse

30.06.2018	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til og fordringer på kunder	25.365,0	4.492,8	0,0	1.943,2	0,0	444,2	-63,8	32.181,4
Andre eiendeler	4,5	0,0	5.496,6	30,9	189,8	3.004,9	-2.176,2	6.550,5
Sum eiendeler	25.369,5	4.492,8	5.496,6	1.974,1	189,8	3.449,1	-2.240,0	38.731,9
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.653,0	2.887,4	1.625,1	11,3	0,0	172,5	-81,1	14.268,2
Annen gjeld/mellomregning	15.716,5	1.605,4	3.871,5	1.658,3	94,7	-330,3	-1.920,2	20.695,9
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	304,5	95,1	3.606,9	-238,7	3.767,8
Sum gjeld og egenkapital	25.369,5	4.492,8	5.496,6	1.974,1	189,8	3.449,1	-2.240,0	38.731,9

30.06.2017	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til og fordringer på kunder	23.913,2	3.961,1	0,0	1.800,0	0,0	515,4	-101,0	30.088,7
Andre eiendeler	7,2	0,0	5.143,4	22,6	262,6	2.886,3	-1.745,7	6.576,4
Sum eiendeler	23.920,4	3.961,1	5.143,4	1.822,6	262,6	3.401,7	-1.846,7	36.665,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.818,1	2.721,5	1.394,7	13,5	0,0	114,9	-24,6	14.038,1
Annen gjeld/mellomregning	14.102,3	1.239,6	3.748,7	1.553,1	137,9	-101,2	-1.635,3	19.045,1
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	256,0	124,7	3.388,0	-186,8	3.581,9
Sum gjeld og egenkapital	23.920,4	3.961,1	5.143,4	1.822,6	262,6	3.401,7	-1.846,7	36.665,1

31.12.2017	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til og fordringer på kunder	24.467,6	4.214,0	0,0	1.894,6	0,0	497,0	-100,8	30.972,4
Andre eiendeler	7,0	0,0	4.682,5	27,2	232,4	2.965,0	-1.892,4	6.021,7
Sum eiendeler	24.474,6	4.214,0	4.682,5	1.921,8	232,4	3.462,0	-1.993,2	36.994,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.377,8	2.854,7	1.646,0	12,7	0,0	117,9	-37,3	13.971,8
Annen gjeld/mellomregning	15.096,8	1.359,3	3.036,5	1.667,5	149,2	-253,2	-1.769,8	19.286,3
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	241,6	83,2	3.597,3	-186,1	3.736,0
Sum gjeld og egenkapital	24.474,6	4.214,0	4.682,5	1.921,8	232,4	3.462,0	-1.993,2	36.994,1

Note 3 - Kapitaldekning

Konsernet benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko. Beregningen knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden. Engasjementsbeløp for derivater beregnes etter markedsverdimetoden.

Konsernets ansvarlige kapital skal til en hver tid oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med selskapets aksepterte risikotoleranse. Det henvises for øvrig til konsernets Pilar III-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Øst sin nettside.

	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Ren kjernekapital			
Bokført egenkapital	3.235,2	3.051,6	3.384,3
Fradragsposter i ren kjernekapital			
Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-5,9	-5,5	-5,2
Utbytter	0,0	0,0	-155,6
Goodwill inkludert i verdsettelse av signifikante investeringer	-78,3	0,0	-71,4
Immaterielle eiendeler	-12,4	0,0	-10,3
Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	-27,7	0,0	0,0
Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum ren kjernekapital	3.110,9	3.046,1	3.141,8
Øvrig kjernekapital			
Fondsobligasjoner	350,0	349,7	349,8
Fradragsposter i øvrig kjernekapital			
Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum øvrig kjernekapital	350,0	349,7	349,8
Sum kjernekapital	3.460,9	3.395,8	3.491,6
Tilleggskapital			
Ansvarlig lån	349,6	349,8	349,9
Fradragsposter i tilleggskapital			
Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum tilleggskapital	349,6	349,8	349,9
Netto ansvarlig kapital	3.810,5	3.745,6	3.841,5

Note 3 - Kapitaldekning (forts.)

	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Stater og sentralbanker	0,0	0,0	0,0
Lokale og regionale myndigheter	75,6	47,4	39,8
Offentlig eide foretak	25,1	0,0	0,0
Multilaterale utviklingsbanker	0,0	0,0	0,0
Institusjoner	174,4	185,4	132,8
Foretak	471,5	361,7	462,7
Massemarkedsengasjementer	1.590,3	1.511,8	1.575,5
Engasjementer med pant i eiendom	13.516,7	12.434,0	12.791,3
Forfalte engasjementer	102,4	113,6	119,7
Obligasjoner med fortrinnsrett	337,0	311,2	313,8
Andeler i verdipapirfond	0,0	0,0	0,0
Egenkapitalposisjoner	631,8	798,8	667,7
Øvrige engasjementer	244,3	457,4	381,3
Verdipapirisering	0,0	36,1	0,0
Beregningsgrunnlag kreditt- og motpartsrisiko	17.169,2	16.257,3	16.484,7
Beregningsgrunnlag valutarisiko	0,0	0,0	0,0
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.294,6	1.289,7	1.289,7
Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)	177,0	248,3	185,6
Sum beregningsgrunnlag	18.640,8	17.795,3	17.960,0
Ren kjernekapitaldekning	16,69 %	17,12 %	17,49 %
Kjernekapitaldekning	18,57 %	19,08 %	19,44 %
Kapitaldekning	20,44 %	21,05 %	21,39 %
Buffere			
Bevaringsbuffer	466,0	444,9	449,0
Motsyklisk buffer	372,8	266,9	359,2
Systemrisikobuffer	559,2	533,9	538,8
Buffer for systemviktige banker	0,0	0,0	0,0
Sum bufferkrav	1.398,1	1.245,7	1.347,0
Tilgjengelig bufferkapital	2.272,0	2.245,3	2.333,5
Uvektet kjernekapitalandel *)	8,75 %	9,03 %	9,23 %

*) Uvektet kjernekapitalandel er beregnet pr. utgangen av kvartalet.

Note 4 - Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

IFRS 9 fom 01.01.18	2. kvartal 2018	30.06.2018
Tapsavsetninger		
Tapsavsetninger 01.01.2018	94,0	92,1
+ Endring avsetning trinn 1	-0,3	-0,9
+ Endring avsetning trinn 2	-1,5	-1,8
+ Endring avsetning trinn 3	4,6	7,4
= Tapsavsetninger ved periodens slutt	96,8	96,8
Periodens tapskostnad		
+ Endring avsetning trinn 1	-0,3	-0,9
+ Endring avsetning trinn 2	-1,5	-1,8
+ Endring avsetning trinn 3*	4,6	7,4
+ Periodens konstaterte tap	5,0	7,9
- Periodens inngang på tidligere konstaterte tap	1,4	4,2
+ Periodens amortiseringskost nedskrivninger	0,2	0,3
= Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	6,6	8,7

* Av periodens tapskostnad inngår endring i individuelt vurderte nedskrivninger på 3,7 mill. kroner for 2. kvartal og 5,7 mill. kroner hittil i år.

IAS 39 tom 31.12.17	2. kvartal 2017	30.06.2017	31.12.2017
Individuelle nedskrivninger			
Individuelle nedskrivninger ved periodens begynnelse	66,7	67,3	67,3
- Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	3,3	5,6	8,3
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0,8	2,0	4,5
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	4,5	9,2	9,6
- Tilbakef. individuelle nedskrivninger i perioden	3,4	7,6	10,0
= Individuelle nedskrivninger ved periodens slutt	65,3	65,3	63,1
Nedskrivninger på grupper av utlån			
Nedskrivninger på grupper av utlån ved periodens begynnelse	40,3	40,3	40,3
+/- Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0,0	0,0	-5,5
= Nedskrivninger på grupper av utlån ved periodens slutt	40,3	40,3	34,8
Periodens tapskostnader			
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-1,4	-2,0	-4,2
+/- Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0,0	0,0	-5,5
+ Periodens konstaterte tap hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	12,9	19,1	22,0
+ Periodens konstaterte tap hvor det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	0,0	0,2	9,5
- Periodens inngang på tidligere konstaterte tap	7,8	12,9	15,3
+/- Periodens amortiseringskost nedskrivninger	0,1	0,7	0,7
= Tap på utlån og garantier	3,8	5,1	7,2

Note 5 - Misligholdte og tapsutsatte engasjementer kunder

	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Misligholdte engasjementer (over 90 dager)			
Næring	14,1	16,5	17,6
+ Person	166,3	153,5	156,2
= Brutto misligholdte engasjementer	180,4	170,0	173,8
- Tapsavsetninger	70,0	65,3	63,1
= Netto misligholdte engasjementer	110,4	104,7	110,7
Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjementer			
Næring	0,0	1,3	1,3
+ Person	0,0	0,1	0,1
= Brutto tapsutsatte engasjementer	0,0	1,4	1,4
- Tapsavsetninger	0,0	0,0	0,0
= Netto tapsutsatte engasjementer	0,0	1,4	1,4
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer			
Næring	14,1	17,8	18,9
+ Person	166,3	153,6	156,3
= Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	180,4	171,4	175,2
- Tapsavsetninger	70,0	65,3	63,1
= Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	110,4	106,1	112,1

Note 6 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Lønnstgere	8.614,3	8.796,1	8.400,4
Offentlig forvaltning	446,5	393,3	470,5
Jordbruk, skogbruk, fiske etc.	130,1	116,6	123,3
Industri og bergverk, kraft og vannforsyning	1.107,7	822,6	1.109,5
Bygg og anlegg	481,9	375,9	516,7
Varehandel/hotell og restaurant	408,3	437,8	425,0
Transport/kommunikasjon	191,6	202,5	212,1
Forr.m. finans tjenesteyting	1.145,6	1.088,0	1.148,1
Tjenesteytende næringer ellers	801,3	744,2	705,7
Omsetning og drift av fast eiendom	845,1	968,3	765,0
Utlandet	95,8	92,8	95,4
Sum innskudd fra kunder	14.268,2	14.038,1	13.971,8

Note 7 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Lønnstgere	27.648,7	26.043,3	26.659,1
Jordbruk, skogbruk, fiske etc.	109,7	105,3	104,6
Industri og bergverk, kraft og vannforsyning	76,8	89,6	82,4
Bygg og anlegg	397,2	364,1	292,1
Varehandel/hotell og restaurant	138,7	162,0	154,7
Transport/kommunikasjon	46,7	51,9	47,7
Forr.m. finans tjenesteyting	202,5	129,2	193,1
Tjenesteytende næringer ellers	792,0	707,4	780,6
Omsetning og drift av fast eiendom	2.841,6	2.512,3	2.726,2
Utlandet	23,7	29,2	29,8
Brutto utlån til kunder	32.277,6	30.194,3	31.070,3
Avsetning tap på utlån	-96,2	-105,6	-97,9
Netto utlån til kunder	32.181,4	30.088,7	30.972,4

Note 8 - Geografisk fordeling av utlån kunder

	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Drammen	4.903,1	4.592,5	4.644,7
Nedre Eiker	2.421,0	2.379,2	2.434,4
Øvre Eiker	2.060,8	1.993,0	2.089,1
Buskerud forøvrig	3.525,9	2.789,9	3.105,5
Oslo	6.243,3	5.922,6	5.980,6
Akershus	5.851,0	5.567,9	5.696,6
Vestfold	2.600,0	2.712,0	2.762,7
Østfold	1.602,4	1.526,8	1.587,0
Resten av landet	3.046,4	2.681,2	2.739,9
Utlandet	23,7	29,2	29,8
Brutto utlån til kunder	32.277,6	30.194,3	31.070,3
Avsetning tap på utlån	-96,2	-105,6	-97,9
Netto utlån til kunder	32.181,4	30.088,7	30.972,4

Note 9 - Kredittrisiko

Risikoklassifiseringssystemene anvendes for beslutningsstøtte, overvåking og rapportering. Risikoparameterne fra klassifiseringssystemene inngår som en integrert del av kredittprosessen og oppfølging av nærings- og personmarkedsporteføljene. Risikoklassifiseringen gjøres med bakgrunn i en vektet beregning av ulike parametere knyttet til betjeningssevne, betjeningshistorikk og informasjon fra eksterne kredittinformasjonsleverandører.

Morbanken og Sparebanken Øst Boligkreditt AS sine porteføljer er basert på en risikoklassifisering bestående av 11 kategorier fra A til K. Risikoklasse A representerer laveste risikoklasse og risikoklasse K representerer høyeste risiko. I morbank og Sparebanken Øst Boligkreditt AS består risikoklasse J og K av engasjement der det foreligger objektive bevis på mislighold/tap og at engasjementene er under spesiell oppfølging. Porteføljen til AS Financering er også klassifisert i 11 kategorier. Kriteriene for klassifisering i AS Financering avviker fra morbank og Sparebanken Øst Boligkreditt AS.

IFRS 9 fom 01.01.18 30.06.2018	Brutto utlån	Garanti- ansvar	Trek- fasiliteter	Sum Engasje- menter	%	Sum engasjement fordelt pr. trinn		
						Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3*
A	12.251,3	5,4	1.049,8	13.306,5	39,2	13.302,3	4,2	0,0
B	5.556,1	33,4	185,2	5.774,7	17,0	5.767,8	6,4	0,5
C	5.407,2	31,1	134,9	5.573,2	16,4	5.565,9	6,8	0,5
D	5.448,9	32,2	109,8	5.590,9	16,5	5.588,5	2,4	0,0
E	784,8	3,2	25,5	813,5	2,4	710,6	102,9	0,0
F	1.038,1	2,6	7,7	1.048,4	3,1	955,6	92,2	0,6
G	1.163,4	0,0	2,3	1.165,7	3,4	947,9	217,8	0,0
H	220,9	1,2	0,2	222,3	0,7	133,8	88,5	0,0
I	33,5	0,0	0,2	33,7	0,1	32,9	0,8	0,0
J	164,8	1,2	0,3	166,3	0,5	20,1	20,9	125,3
K	195,1	1,5	0,1	196,7	0,6	18,0	38,1	140,6
Ufordelt	13,5	0,0	0,0	13,5	0,0	13,2	0,3	0,0
Sum	32.277,6	111,8	1.516,0	33.905,4	100,0	33.056,6	581,3	267,5
Tapavsetninger				96,8		18,3	6,8	71,7

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på 68,8 mill. kroner

IAS 39 tom 31.12.17

30.06.2017	Brutto utlån	Garanti- ansvar	Trek- fasiliteter	Engasje- menter	%	Individ. nedskr.
A	11.205,8	1,9	1.027,4	12.235,1	38,4	0,0
B	4.975,9	13,0	188,1	5.177,0	16,3	0,0
C	5.572,5	31,3	121,3	5.725,1	18,0	0,0
D	3.627,9	45,5	93,4	3.766,8	11,8	0,0
E	2.752,5	17,8	50,7	2.821,0	8,9	0,0
F	997,5	4,8	22,2	1.024,5	3,2	0,0
G	325,7	0,7	4,9	331,3	1,0	0,0
H	228,7	0,8	1,6	231,1	0,7	0,0
I	115,0	0,0	0,5	115,5	0,4	0,0
J	151,3	1,3	0,0	152,6	0,5	31,5
K	102,0	1,5	0,0	103,5	0,3	33,8
Ufordelt	139,5	0,8	7,2	147,5	0,5	0,0
Sum	30.194,3	119,4	1.517,3	31.831,0	100,0	65,3

31.12.2017	Brutto utlån	Garanti- ansvar	Trek- fasiliteter	Engasje- menter	%	Individ. nedskr.
A	11.290,6	3,8	1.040,8	12.335,2	37,7	0,0
B	5.641,7	22,4	201,6	5.865,7	17,9	0,0
C	5.398,7	39,2	128,0	5.565,9	17,0	0,0
D	5.785,3	41,7	119,6	5.946,6	18,2	0,0
E	1.431,7	2,2	22,8	1.456,7	4,5	0,0
F	682,9	2,5	5,5	690,9	2,1	0,0
G	296,5	0,0	2,7	299,2	0,9	0,0
H	120,9	2,0	0,4	123,3	0,4	0,0
I	83,4	0,0	0,3	83,7	0,3	0,0
J	237,9	1,3	0,1	239,3	0,7	30,9
K	99,6	1,5	0,0	101,1	0,3	32,2
Ufordelt	1,1	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0
Sum	31.070,3	116,6	1.521,7	32.708,6	100,0	63,1

Note 10 - Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

IFRS 9 fom 01.01.18	Virkelig verdi over resultatet		Amortisert kost*	Totalt
	Holdt for omsetning	Til virkelig verdi		
30.06.2018				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	565,5	565,5
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	60,9	60,9
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	266,7	31.914,7	32.181,4
Sertifikater og obligasjoner	0,0	4.813,3	0,0	4.813,3
Aksjer og andeler	0,0	547,8	0,0	547,8
Finansielle derivater**	257,9	0,0	0,0	257,9
Sum finansielle eiendeler	257,9	5.627,8	32.541,1	38.426,8
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	300,3	300,3
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0	14.268,2	14.268,2
Finansielle derivater**	46,6	0,0	0,0	46,6
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0	19.684,0	19.684,0
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	351,0	351,0
Sum finansiell gjeld	46,6	0,0	34.603,5	34.650,1

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

IAS 39 tom 31.12.17	Virkelig verdi over resultatet			Amortisert kost*	Totalt
	Holdt for omsetning	Utpekt til virkelig verdi	Tilgjengelig for salg		
30.06.2017					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	0,0	536,5	536,5
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	109,6	109,6
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	0,0	30.088,7	30.088,7
Sertifikater og obligasjoner	4.617,3	53,7	0,0	0,0	4.671,0
Aksjer og andeler	15,0	0,0	433,7	0,0	448,7
Finansielle derivater**	361,6	0,0	0,0	0,0	361,6
Sum finansielle eiendeler	4.993,9	53,7	433,7	30.734,8	36.216,1
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	61,1	61,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0	0,0	14.038,1	14.038,1
Finansielle derivater**	26,2	0,0	0,0	0,0	26,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0	0,0	18.346,9	18.346,9
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	0,0	351,7	351,7
Sum finansiell gjeld	26,2	0,0	0,0	32.797,8	32.824,0

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Note 10 - Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser (forts.)

31.12.2017	Virkelig verdi over resultatet		Tilgjengelig for salg	Amortisert kost*	Totalt
	Holdt for omsetning	Utpekt til virkelig verdi			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	0,0	341,2	341,2
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	5,7	5,7
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	0,0	30.972,4	30.972,4
Sertifikater og obligasjoner	4.461,0	54,1	0,0	0,0	4.515,1
Aksjer og andeler	17,8	0,0	466,1	0,0	483,9
Finansielle derivater**	297,9	0,0	0,0	0,0	297,9
Sum finansielle eiendeler	4.776,7	54,1	466,1	31.319,3	36.616,2
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	330,1	330,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0	0,0	13.971,8	13.971,8
Finansielle derivater**	25,5	0,0	0,0	0,0	25,5
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0	0,0	18.228,5	18.228,5
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	0,0	351,9	351,9
Sum finansiell gjeld	25,5	0,0	0,0	32.882,3	32.907,8

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Note 11 - Finansielle eiendeler og forpliktelser

Banken bruker følgende verdsettelseshierarki for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

Nivå 1: Observerbare omsetningskurser i aktive markeder

Nivå 2: Observerbare omsetningskurser i mindre aktive markeder eller bruk av input som er observerbar, enten direkte eller indirekte

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata

Det vises til note 22 i årsrapporten for 2017 for nærmere omtale av de enkelte regnskapspostene.

IFRS 9 fom 01.01.18

30.06.2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Virkelig verdi	Bokført verdi
Amortisert kost					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	565,5	0,0	0,0	565,5	565,5
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	60,9	60,9	60,9
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	31.914,7	31.914,7	31.914,7
Sum eiendeler til amortisert kost	565,5	0,0	31.975,6	32.541,1	32.541,1
Gjeld til amortisert kost					
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	300,3	0,0	300,3	300,3
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	14.268,2	0,0	14.268,2	14.268,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	19.852,5	0,0	19.852,5	19.684,0
Ansvarlig lånekapital	0,0	352,6	0,0	352,6	351,0
Sum gjeld til amortisert kost	0,0	34.773,6	0,0	34.773,6	34.603,5
Virkelig verdi					
Utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	266,7	266,7	266,7
Sertifikater og obligasjoner	0,0	4.813,3	0,0	4.813,3	4.813,3
Aksjer og andeler	20,5	23,0	504,3	547,8	547,8
Finansielle derivater	0,0	257,9	0,0	257,9	257,9
Sum eiendeler til virkelig verdi	20,5	5.094,2	771,0	5.885,7	5.885,7
Gjeld til virkelig verdi					
Finansielle derivater	0,0	46,6	0,0	46,6	46,6
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	46,6	0,0	46,6	46,6

Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi	Fastrenteutlån	Aksjer over resultatet	Sum
Balanse pr. 01.01.18	255,7	466,1	721,8
Netto realiserte gevinster	0,0	10,7	10,7
Tilgang	99,4	12,8	112,2
Avgang	90,6	11,4	102,0
Verdiendring	2,2	26,1	28,3
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	266,7	504,3	771,0

Note 11 - Finansielle eiendeler og forpliktelser (forts.)

IAS 39 tom 31.12.17

30.06.2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Virkelig verdi	Bokført verdi
Amortisert kost					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	536,5	0,0	0,0	536,5	536,5
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	109,6	109,6	109,6
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	30.089,7	30.089,7	30.088,7
Sum eiendeler til amortisert kost	536,5	0,0	30.199,3	30.735,8	30.734,8
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	61,1	0,0	61,1	61,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	14.038,1	0,0	14.038,1	14.038,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	18.519,9	0,0	18.519,9	18.346,9
Ansvarlig lånekapital	0,0	355,5	0,0	355,5	351,7
Sum gjeld til amortisert kost	0,0	32.974,6	0,0	32.974,6	32.797,8
Virkelig verdi					
Sertifikater og obligasjoner	0,0	4.671,0	0,0	4.671,0	4.671,0
Aksjer og andeler					
-til virkelig verdi over resultatet	15,0	0,0	0,0	15,0	15,0
-tilgjengelig for salg	0,0	0,0	433,7	433,7	433,7
Finansielle derivater	0,0	361,6	0,0	361,6	361,6
Sum eiendeler til virkelig verdi	15,0	5.032,6	433,7	5.481,3	5.481,3
Finansielle derivater	0,0	26,2	0,0	26,2	26,2
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	26,2	0,0	26,2	26,2

Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi**30.06.2017**

Balanse pr. 31.12.16	445,7
Netto realiserte gevinster	2,4
Kjøp av aksjer	0,7
Avhending	15,1
Verdiendring	0,0
Overført fra nivå 1 og 2	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	433,7

Note 11 - Finansielle eiendeler og forpliktelser (forts.)

31.12.2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Virkelig verdi	Bokført verdi
Amortisert kost					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	341,2	0,0	0,0	341,2	341,2
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	5,7	5,7	5,7
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	30.973,3	30.973,3	30.972,4
Sum eiendeler til amortisert kost	341,2	0,0	30.979,0	31.320,2	31.319,3
Gjeld til kredittinstitusjoner					
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	330,1	0,0	330,1	330,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	13.971,8	0,0	13.971,8	13.971,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	18.396,0	0,0	18.396,0	18.228,5
Ansvarlig lånekapital	0,0	353,8	0,0	353,8	351,9
Sum gjeld til amortisert kost	0,0	33.051,7	0,0	33.051,7	32.882,3
Virkelig verdi					
Sertifikater og obligasjoner	0,0	4.545,1	0,0	4.515,1	4.515,1
Aksjer og andeler					
-til virkelig verdi over resultatet	17,8	0,0	0,0	17,8	17,8
-tilgjengelig for salg	0,0	0,0	466,1	466,1	466,1
Finansielle derivater	0,0	297,9	0,0	297,9	297,9
Sum eiendeler til virkelig verdi	17,8	4.843,0	466,1	5.296,9	5.296,9
Finansielle derivater					
Finansielle derivater	0,0	25,5	0	25,5	25,5
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	25,5	0,0	25,5	25,5

Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi**31.12.2017**

Balanse pr. 31.12.16	445,7
Netto realiserte gevinster	2,4
Kjøp av aksjer	9,3
Avhending	15,1
Verdiendring	23,7
Overført fra nivå 1 og 2	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	466,1

Note 12 - Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Obligasjoner, pålydende	19.388,9	17.949,8	17.899,2
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	155,9	258,3	232,3
Påløpt rente	139,2	138,8	97,0
Sum verdipapirgjeld	19.684,0	18.346,9	18.228,5

Endring verdipapirgjeld	30.06.2018	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige endr. inkl. valuta	31.12.2017
Obligasjoner, pålydende	7.915,0	500,0	804,0	0,0	0,0	8.219,0
OMF, pålydende NOK	11.201,0	2.500,0	480,0	200,0	0,0	9.381,0
OMF, pålydende SEK (omregn. NOK)	272,9	0,0	0,0	0,0	-26,3	299,2
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	155,9	0,0	0,0	0,0	-76,4	232,3
Påløpt rente	139,2	0,0	0,0	0,0	42,2	97,0
Sum verdipapirgjeld	19.684,0	3.000,0	1.284,0	200,0	-60,5	18.228,5

Endring ansv. lånekapital	30.06.2018	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige endr. inkl. valuta	31.12.2017
Ordinær ansvarlig lånekapital, pålydende	350,0	200,0	200,0	0,0	0,0	350,0
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	-0,4	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,3
Påløpt rente	1,4	0,0	0,0	0,0	-0,8	2,2
Sum ansv. lånekapital	351,0	200,0	200,0	0,0	-0,9	351,9

Note 13 - Finansielle derivater

30.06.2018

Virkelig verdi over resultatet	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	12,4	0,2	0,0
Valutabytteavtaler (valutaswapper)	0,0	0,0	0,0
Sum valutainstrumenter	12,4	0,2	0,0
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (renteswapper)	535,0	0,7	6,5
Rentebytteavtaler (FRA)	2.000,0	0,0	0,0
Standardiserte rentebytteavtaler (futures)	0,0	0,0	0,0
Sum renteinstrumenter	2.535,0	0,7	6,5
Anvendt for sikringsbokføring			
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	0,0
Valutabytteavtaler (valutaswapper)	304,9	0,0	32,4
Sum valutainstrumenter	304,9	0,0	32,4
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (renteswapper)	5.615,0	257,0	7,7
Rentebytteavtaler (FRA)	0,0	0,0	0,0
Standardiserte rentebytteavtaler (futures)	0,0	0,0	0,0
Sum renteinstrumenter	5.615,0	257,0	7,7
Sum derivater		257,9	46,6

30.06.2017

Virkelig verdi over resultatet	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	7,0	0,0	0,0
Valutabytteavtaler (valutaswapper)	0,0	0,0	0,0
Sum valutainstrumenter	7,0	0,0	0,0
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (renteswapper)	615,5	0,0	16,1
Rentebytteavtaler (FRA)	0,0	0,0	0,0
Standardiserte rentebytteavtaler (futures)	0,0	0,0	0,0
Sum renteinstrumenter	615,5	0,0	16,1
Garanti overfor Eksportfinans ASA	72,7	1,2	0,0
Sum andre derivater	72,7	1,2	0,0

Note 13 - Finansielle derivater (forts.)

Anvendt for sikringsbokføring	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	0,0
Valutabytteavtaler (valutaswapper)	304,9	0,0	7,5
Sum valutainstrumenter	304,9	0,0	7,5
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (renteswapper)	5.615,0	360,4	2,6
Rentebytteavtaler (FRA)	0,0	0,0	0,0
Standardiserte rentebytteavtaler (futures)	0,0	0,0	0,0
Sum renteinstrumenter	5.615,0	360,4	2,6
Sum derivater		361,6	26,2

31.12.2017

Virkelig verdi over resultatet	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	12,4	0,1	0,0
Valutabytteavtaler (valutaswapper)	0,0	0,0	0,0
Sum valutainstrumenter	12,4	0,1	0,0
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (renteswapper)	590,0	0,1	15,3
Rentebytteavtaler (FRA)	0,0	0,0	0,0
Standardiserte rentebytteavtaler (futures)	0,0	0,0	0,0
Sum renteinstrumenter	590,0	0,1	15,3
Anvendt for sikringsbokføring	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer (forwards)	0,0	0,0	0,0
Valutabytteavtaler (valutaswapper)	304,9	0,0	6,1
Sum valutainstrumenter	304,9	0,0	6,1
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (renteswapper)	5.615,0	297,7	4,1
Rentebytteavtaler (FRA)	0,0	0,0	0,0
Standardiserte rentebytteavtaler (futures)	0,0	0,0	0,0
Sum renteinstrumenter	5.615,0	297,7	4,1
Sum derivater		297,9	25,5

Note 14 - Motregning finansielle instrumenter

Konsernets motregningsadgang følger alminnelige regler i norsk lov. Mot finansielle institusjoner er det inngått ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. Det er i tillegg inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA). Det er ikke foretatt motregning i balanseførte beløp i henhold til opplysningskravet om motregning.

Eksponering pr. 30.06.2018	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvekslet sikkerhetsstillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finansielle derivater eiendeler	158,3	0,0	158,3	-39,3	-3,8	115,2
Finansielle derivater gjeld	39,3	0,0	39,3	-39,3	0,0	0,0
Eksponering pr. 30.06.2017						
Finansielle derivater eiendeler	184,4	0,0	184,4	-7,5	0,0	176,9
Finansielle derivater gjeld	7,5	0,0	7,5	-7,5	0,0	0,0
Eksponering pr. 31.12.2017						
Finansielle derivater eiendeler	181,5	0,0	181,5	-6,1	-12,3	163,1
Finansielle derivater gjeld	6,1	0,0	6,1	-6,1	0,0	0,0

Note 15 - Netto renteinntekter

	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1-30.6.2018	1.1-30.6.2017	Året 2017
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,4	0,4	0,9	0,8	1,7
Renter av utlån til kunder	235,6	238,3	469,3	471,8	949,2
Renter av sertifikater og obligasjoner	18,0	18,2	33,9	38,6	69,2
Sum renteinntekter	254,0	256,9	504,1	511,2	1.020,1
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1,6	0,8	3,2	1,6	3,3
Renter på innskudd fra kunder	29,5	29,1	58,1	58,7	116,5
Renter på verdipapirgjeld	83,7	76,5	154,7	158,8	300,6
Renter på ansvarlig lånekapital	2,4	2,8	5,2	5,6	11,1
Sikringsfondsavgift	2,9	2,9	5,7	5,7	11,4
Sum rentekostnader	120,1	112,1	226,9	230,4	442,9
Netto renteinntekter	133,9	144,8	277,2	280,8	577,2

Note 16 - Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter

	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1-30.6.2018	1.1-30.6.2017	Året 2017
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner	-0,9	3,6	-3,4	13,0	9,7
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og aksjederivater	40,1	0,6	40,8	5,4	8,2
Netto verdiendring og gevinst/tap på fastrenteutlån	0,9	0,0	-0,8	0,0	0,0
Netto verdiendring og gevinst/tap på andre finansielle instrumenter	0,1	2,3	5,8	2,5	12,6
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instr. til virkelig verdi	40,2	6,5	42,4	20,9	30,5

Note 17 - Driftskostnader

	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1-30.6.2018	1.1-30.6.2017	Året 2017
Lønnskostnader inkl. aga og finansskatt	31,0	28,2	66,5	67,1	139,7
Pensjonskostnader	3,2	3,0	6,3	6,7	9,7
Andre personalrelaterte kostnader	2,1	1,3	5,6	3,3	7,2
IT-kostnader	7,5	8,4	15,9	17,0	34,3
Andre administrasjonskostnader	4,2	4,4	8,9	8,2	16,3
Avskrivning/nedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler	3,1	4,9	6,4	9,9	17,9
Driftskostnader eiendommer og lokaler	4,7	4,9	9,8	10,3	20,7
Honorarer	3,9	3,5	6,7	6,9	12,6
Øvrige driftskostnader	5,1	4,2	9,6	9,4	19,0
Sum driftskostnader	64,8	62,8	135,7	138,8	277,4

Note 18 - Garantiansvar og andre poster utenom balansen

Garantiansvar	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Betalingsgarantier	20,8	34,6	30,9
Kontraktsgarantier	56,0	55,4	52,8
Lånegarantier	18,1	14,0	17,3
Annet garantiansvar	16,9	15,4	15,6
Sum garantier overfor kunder	111,8	119,4	116,6
Garanti overfor Eksportfinans ASA	0,0	72,7	0,0
Sum garantiansvar	111,8	192,1	116,6

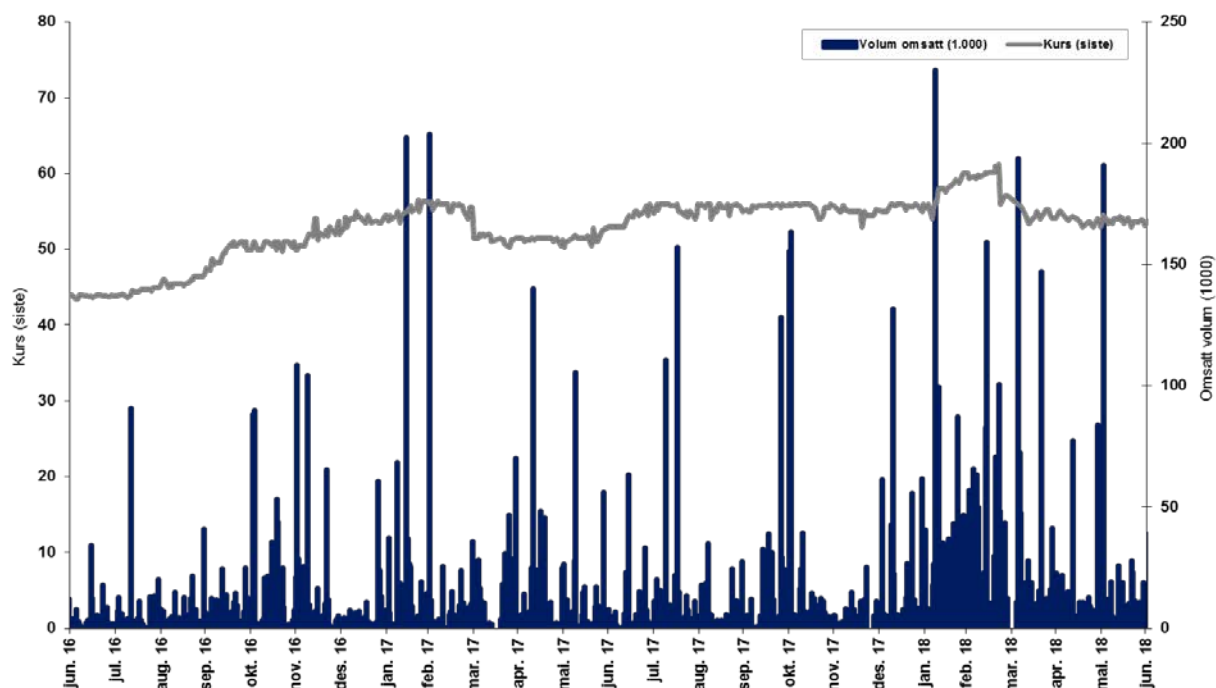
Pantstillelser	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Obligasjoner, pål. verdi, stilt som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank	711,0	481,0	561,0
Sum pantstillelser	711,0	481,0	561,0

I forbindelse med ratingprosessen av Sparebanken Øst Boligkreditt AS, har banken utstedt en garanti for alle OMF-forpliktelser i boligkredittforetaket. OMF-forpliktelsene utgjør pålydende MNOK 11.474,0 pr. 30.06.18, MNOK 9.678,9 pr. 30.06.17 og MNOK 9.680,2 pr. 31.12.17. Morbankens beholdning av OMF, pålydende MNOK 200,0 pr. 30.06.18 er trukket ut. Pr. 30.06.17 og 31.12.17 har morbank ingen beholdning av OMF i Sparebanken Øst Boligkreditt AS.

Fortrinnsrett	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Fortrinnsrett iht. finansforetaksloven § 11-15 (pålydende)	11.674,0	9.678,9	9.680,2
Sum fortrinnsrett	11.674,0	9.678,9	9.680,2

Note 19 - Egenkapitalbevis

Sparebanken Øst (SPOG)

De 20 største egenkapitalbeviserne pr. 30.06.2018

Navn	Antall	%	Navn	Antall	%
1 MP Pensjon	1.667.815	8,04 %	11 Storetind AS	280.000	1,35 %
2 Cape Invest AS	1.000.000	4,82 %	12 Wenaasgruppen AS	273.000	1,32 %
3 Directmarketing Invest AS	999.500	4,82 %	13 Profond AS	200.163	0,97 %
4 Verdipapirfondet Eika utbytte	799.943	3,86 %	14 Danske Bank AS (Nom.)	156.842	0,76 %
5 Hansen, Asbjørn Rudolf	500.000	2,41 %	15 Atlas Absolutt	151.325	0,73 %
6 Jag Holding AS	400.000	1,93 %	16 Løkke, Helge Arnfinn	148.433	0,72 %
7 Foretaks konsulenter AS	385.100	1,86 %	17 Juel, Iver Albert	131.306	0,63 %
8 Bergen Kommunale Pensjonskæ	363.001	1,75 %	18 Seriana AS	130.931	0,63 %
9 AS Andersen Eiendomselskap	354.500	1,71 %	19 Teigen, Hellik	120.400	0,58 %
10 DnB NOR Markets	340.000	1,64 %	20 Torsdag Eiendom AS	120.278	0,58 %

Eierbrøk morbank

	01.01.2018	01.01.2017
Egenkapitalbeviskapital	207,3	207,3
Overkursfond	387,8	387,8
Utjevningsfond (ekskl. utbytte)	310,7	296,1
Andel fond for urealiserte gevinster	68,3	63,3
Sum teller (A)	974,0	954,5
Sum egenkapital (årets avsetning til utbytter holdt utenom)	2.831,6	2.636,1
Sum nevner (B)	2.831,6	2.636,1
Eierbrøk (A/B) i %	34,40	36,21

Resultatregnskap morbank

(Beløp i mill.)	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	Året 2017
Renteinntekter	154,3	160,0	304,8	324,2	637,8
Rentekostnader	75,2	76,4	145,3	159,1	302,7
Netto renteinntekter	79,1	83,6	159,5	165,1	335,1
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	25,7	23,9	52,4	48,1	99,6
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3,7	3,1	7,4	7,0	14,4
Utbytte	8,7	16,0	8,7	16,0	164,4
Netto verdiendring og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	40,3	10,2	46,9	31,6	41,3
Andre driftsinntekter	1,2	1,4	2,6	2,9	4,9
Netto andre driftsinntekter	72,2	48,4	103,2	91,6	295,8
Lønn mv.	31,8	28,2	67,6	64,8	130,1
Administrasjonskostnader	9,3	10,6	20,0	20,6	41,1
Avskrivning/nedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler	2,2	3,2	4,1	6,3	11,3
Andre driftskostnader	11,7	10,2	21,9	22,6	43,5
Sum driftskostnader	55,0	52,2	113,6	114,3	226,0
Resultat før tap	96,3	79,8	149,1	142,4	404,9
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	2,5	1,2	1,2	2,1	-1,6
Resultat før skattekostnad	93,8	78,6	147,9	140,3	406,5
Skattekostnad	12,5	16,1	26,0	31,0	61,1
Resultat etter skatt	81,3	62,5	121,9	109,3	345,4
Hybridkapitaleiernes andel av resultatet	2,9	2,8	5,5	5,6	11,0
EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet	78,4	59,7	116,4	103,7	334,4
Resultat etter skatt	81,3	62,5	121,9	109,3	345,4
Resultat pr. egenkapitalbevis	1,30	1,04	1,93	1,81	5,84
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	1,30	1,04	1,93	1,81	5,84

Totalresultat morbank

(Beløp i mill.)	2. kvartal 2018	2. kvartal 2017	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	Året 2017
Resultat etter skatt	81,3	62,5	121,9	109,3	345,4
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet					
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	0,0	0,0	-29,0
Skatt relatert til poster som ikke kan bli reklassifisert	0,0	0,0	0,0	0,0	7,3
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet					
Utlån til virkelig verdi	-0,2	0,0	-0,9	0,0	0,0
Endr. virkelig verdi for investeringer tilgj. for salg (IAS 39 tom 31.12.17)	0,0	0,0	0,0	0,0	23,7
Skatt relatert til poster som kan bli reklassifisert	0,0	0,0	0,2	0,0	-0,8
Totalresultat	81,1	62,5	121,2	109,3	346,6

Balanse morbank

(Beløp i mill.)	30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Eiendeler			
Konter og fordringer på sentralbanker	565,5	536,5	341,2
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.111,6	2.122,0	1.929,3
Utlån til og fordringer på kunder	17.623,5	17.704,3	18.653,6
Sertifikater og obligasjoner	4.858,0	4.514,7	4.358,8
Aksjer og andeler	547,8	448,7	483,9
Finansielle derivater	112,1	177,3	128,0
Eierinteresser i konsernselskap	940,9	890,9	890,9
Utsatt skatt eiendel	4,3	0,0	9,2
Varige driftsmidler	78,6	76,5	76,0
Andre eiendeler	3,7	3,7	10,9
Forsk.bet. ikke påløpte kostn. og opptj. ikke mottatte inntekter	25,0	15,7	7,0
Sum eiendeler	26.871,0	26.490,3	26.888,8
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner	549,6	297,7	562,0
Innskudd fra og gjeld til kunder	14.343,8	14.059,7	14.001,0
Finansielle derivater	14,2	18,7	19,4
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8.036,8	8.461,4	8.357,8
Andre forpliktelser	180,3	140,1	178,4
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	29,6	28,5	28,8
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	66,6	37,3	66,1
Utsatt skatt forpliktelse	0,0	3,6	0,0
Ansvarlig lånekapital	351,0	351,7	351,9
Sum gjeld	23.571,9	23.398,7	23.565,4
Innskutt egenkapital	595,1	595,1	595,1
Hybridkapital	351,8	351,8	351,7
Opptjent egenkapital	2.352,2	2.144,7	2.376,6
Sum egenkapital	3.299,1	3.091,6	3.323,4
Sum gjeld og egenkapital	26.871,0	26.490,3	26.888,8

Endring egenkapital morbank

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital								
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obligasjon	Utjevn-ingsfond	Grunnfonds-kapital	Gave-fond	Fond for		Annen egenkapital	Udisponert resultat	
								urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklas.			
30.06.2018												
Egenkapital pr. 31.12.2017	2.971,7	207,3	387,8	0,0	409,3	1.731,6	38,1	197,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Implementeringseffekt IFRS 9	15,5	0,0	0,0	0,0	5,1	9,5	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0
Reklassifisering av fondsobligasjon	351,7	0,0	0,0	351,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omarbeidet egenkapital pr. 01.01.2018	3.338,9	207,3	387,8	351,7	414,4	1.741,1	38,1	197,6	0,9	0,0	0,0	0,0
Ordinært resultat	121,9	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	116,4
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres.	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7	0,0	0,0	0,0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	121,2	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7	0,0	0,0	116,4
Utbytte til EK-bevisiere 2017 vedtatt	-103,7	0,0	0,0	0,0	-103,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2017 vedtatt	-51,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-51,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-7,2	0,0	0,0	-7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteeffekt på hybridkapital ført direkte mot EK	1,8	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.06.2018	3.299,1	207,3	387,8	351,8	310,7	1.689,2	38,1	197,6	0,2	0,0	0,0	116,4

30.06.2017	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital								
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obligasjon	Utjevn-ingsfond	Grunnfonds-kapital	Gave-fond	Fond for		Annen egenkapital	Udisponert resultat	
								urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklas.			
Egenkapital pr. 31.12.2016	2.760,6	207,3	387,8	0,0	379,0	1.573,7	38,1	174,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Reklassifisering av fondsobligasjon	351,9	0,0	0,0	351,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omarbeidet egenkapital pr. 01.01.2017	3.112,5	207,3	387,8	351,9	379,0	1.573,7	38,1	174,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Ordinært resultat	109,3	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	103,7
Endr. i virkelig verdi for investeringer TFS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	109,3	0,0	0,0	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	103,7
Utbytte til EK-bevisiere 2016 vedtatt	-82,9	0,0	0,0	0,0	-82,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2016 vedtatt	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-7,5	0,0	0,0	-7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteeffekt på hybridkapital ført direkte mot EK	1,8	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.06.2017	3.091,6	207,3	387,8	351,8	296,1	1.532,1	38,1	174,7	0,0	0,0	0,0	103,7

2017	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital								
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obligasjon	Utjevn-ingsfond	Grunnfonds-kapital	Gave-fond	Fond for		Annen egenkapital	Udisponert resultat	
								urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklas.			
Egenkapital pr. 31.12.2016	2.760,6	207,3	387,8	0,0	379,0	1.573,7	38,1	174,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Reklassifisering av fondsobligasjon	351,9	0,0	0,0	351,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omarbeidet egenkapital pr. 01.01.2017	3.112,5	207,3	387,8	351,9	379,0	1.573,7	38,1	174,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Årsresultat	345,4	0,0	0,0	11,0	121,1	213,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Endr. i virkelig verdi for investeringer TFS	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-21,7	0,0	0,0	0,0	-7,9	-13,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	346,6	0,0	0,0	11,0	113,2	199,4	0,0	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte til EK-bevisiere 2016 vedtatt	-82,9	0,0	0,0	0,0	-82,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2016 vedtatt	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-14,8	0,0	0,0	-14,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatteeffekt på hybridkapital ført direkte mot EK	3,6	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2017	3.323,4	207,3	387,8	351,7	409,3	1.731,6	38,1	197,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Kontantstrømoppstilling morbank

		30.06.2018	30.06.2017	31.12.2017
Driftsaktiviteter				
Resultat før skattekostnad		147,9	140,3	406,5
Justert for:				
Endring i netto opptj. renteinntekter og pål. rentekostnader		35,0	39,6	4,7
Netto inn-/utbetaling av lån til kredittinstitusjoner		-127,9	-281,9	-193,0
Netto inn-/utbetaling av lån til kunder		1.047,7	1.450,3	509,2
Endring i sertifikater og obligasjoner		-500,7	-386,2	-229,6
Verdiendring aksjer og andeler		-39,6	-0,6	-3,4
Endring i øvrige eiendeler i forbindelse med driften		-16,8	11,5	10,9
Netto inn-/utbetaling av innlån fra kredittinstitusjoner		16,4	1,1	-3,7
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		308,5	131,5	104,2
Endring i øvrig gjeld i forbindelse med driften		-5,1	-20,7	-14,4
Ikke-kontante poster inkludert i resultat før skattekostnad		6,5	1,7	1,9
Netto gevinst/tap fra investeringsaktiviteter		-1,2	-3,4	-3,4
Netto gevinst/tap fra finansieringsaktiviteter		0,3	0,4	1,1
Netto endring i forbindelse med investeringsaktiviteter		0,0	0,0	0,0
Periodens betalte skatt		-68,0	-47,9	-50,2
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	A	803,0	1.035,7	540,8
Investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler		-6,8	-10,2	-14,7
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		0,1	0,2	0,2
Netto inn-/utbetaling ved salg/kjøp av finansielle investeringer		-23,1	215,2	206,5
Netto inn-/utbetaling vedrørende investeringer i datterselskap		-50,0	-2,4	-2,4
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-79,8	202,8	189,6
Finansieringsaktiviteter				
Netto inn-/utbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner		-30,0	-30,0	240,0
Utbetaling ved tilbakebetaling av verdipapirer		-1.004,2	-1.093,3	-2.246,4
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirer		701,5	299,9	1.399,3
Utbetaling av utbytte		-103,7	-82,9	-82,9
Betalte renter på hybridkapital		-7,2	-7,5	-14,9
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-443,6	-913,8	-704,9
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	A+B+C	279,6	324,7	25,5
Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.		346,8	321,4	321,4
Beholdning av kontanter og kontantekv. periodens slutt		626,4	646,1	346,9

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer.

Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven § 5-6

Vi bekrefter at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2018 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, som er godkjent av EU, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Halvårsberetningen gir etter vår beste overbevisning en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet, en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode og beskrivelse av nærståendes vesentlige transaksjoner.

Drammen, 13. juli 2018

I STYRET FOR SPAREBANKEN ØST

Øivind Andersson
leder

Knut Smedsrud
nestleder

Morten André Yttreide
medlem

Cecilie Hagby
medlem

Elly Therese Thoresen
medlem

Kari Solberg Økland
medlem

Ole-Martin Solberg
ansattes repr.

Inger Helen Pettersen
ansattes repr.

Pål Strand
adm. direktør

Nøkkeltall konsern

	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017	2. kvartal 2017
Lønnsomhet					
1. Egenkapitalrentabilitet	12,24	9,67	9,31	9,37	12,68
2. Rentenetto i % av GFK	1,40	1,55	1,60	1,60	1,59
3. Resultat etter skatt i % av GFK	1,11	0,87	0,86	0,87	1,13
4. Kostnader i % av GFK	0,68	0,77	0,76	0,74	0,69
5. Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)	32,86	40,31	40,44	38,54	31,96
6. Kostnader i % av inntekter (ekskl. avk. på finansielle invest.)	43,70	40,82	41,79	39,49	36,09
Balansetall					
7. Netto utlån til kunder	32.181,4	31.371,6	30.972,4	30.423,6	30.088,7
8. Utlånsvekst (kvartal)	2,58	1,29	1,80	1,11	1,14
9. Innskudd	14.268,2	13.940,9	13.971,8	13.941,4	14.038,1
10. Innskuddsvekst (kvartal)	2,35	-0,22	0,22	-0,69	3,78
11. Gjennomsnittlig egenkapital	3.364,7	3.274,3	3.268,0	3.268,7	3.179,9
12. Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	38.280,8	37.411,9	36.780,5	36.616,0	36.565,1
Tapsavsetninger på utlån og mislighold					
13. Tap i % av netto utlån til kunder (IB)	0,08	0,03	-0,02	0,05	0,05
14. Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder	0,30	0,30	0,32	0,34	0,35
15. Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i % av netto utlån	0,34	0,37	0,36	0,40	0,35
Soliditet					
16. Ren kjernekapitaldekning inkl. 50% av udisponert resultat (%)	17,17	17,46	17,49	17,66	17,62
17. Ren kjernekapitaldekning (%)	16,69	17,25	17,49	16,94	17,12
18. Kjernekapitaldekning (%)	18,57	19,16	19,44	18,89	19,08
19. Kapitaldekning (%)	20,44	21,62	21,39	20,84	21,05
20. Risikovektet volum (beregningsgrunnlag)	18.640,8	18.294,3	17.960,0	17.978,2	17.795,3
21. Uvektet kjernekapitalandel inkl. 50% av udisp. res. (%)	8,97	9,17	9,23	9,37	9,27
22. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) (%)	8,75	9,07	9,23	9,03	9,03
Likviditet					
23. Innskuddsdekning	44,34	44,44	45,11	45,82	46,66
24. LCR (%)	257,14	217,55	204,15	223,96	295,15
Kontor og årsverk					
25. Antall bankkontorer	27	27	25	25	25
26. Årsverk	200	194	181	190	197
Egenkapitalbevis					
27. Eierbrøk (morbank) (%)	34,40	34,40	36,21	36,21	36,21
28. Antall egenkapitalbevis	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183
29. Bokført egenkapital pr. bevis	56,68	54,98	58,57	57,76	56,41
30. Resultat pr. egenkapitalbevis	1,70	1,30	1,34	1,35	1,76
31. Utbytte pr. bevis	0,00	0,00	5,00	0,00	0,00
32. Omløpshastighet	29,33	46,24	19,66	15,41	22,27
33. Kurs	53,20	57,00	55,25	55,00	53,00

Nøkkeltall beskrivelse

Lønnsomhet

1. Egenkapitalrentabilitet	Resultat som henføres til egenkapitalbevis- og grunnfondskapitalen i % av gj.sn. ek. justert for hybridkapital
2. Rentenetto i % av GFK	Rentenetto i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
3. Resultat etter skatt i % av GFK	Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
4. Kostnader i % av GFK	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av gj.snitt. forvaltningskapital
5. Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, utbytte, netto prov.innt., netto verdiendr. og gev/tap på fin.instr. og andre driftsinntekter
6. Kostnader i % av inntekter (ekskl. avk. på finansielle investeringer)	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, netto prov.innt og andre driftsinntekter

Balansetall

7. Netto utlån til kunder	Brutto utlån fratrukket tapsavsetninger
8. Utlånsvekst (kvartal/12mnd)	Endring netto utlån i % av IB netto utlån. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst
9. Innskudd	Innskudd fra kunder
10. Innskuddsvekst (kvartal/12mnd)	Endring innskudd i % av IB innskudd. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst
11. Gjennomsnittlig egenkapital	(IB egenkapital (just. for hybridkap.) frat. foreslåtte utbytter + UB egenkapital (just for hybridkap.) frat. foreslåtte utbytter) / 2
12. Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	Gjennomsnittlig forvaltningskapital basert på kvartalsvise balansetall

Tapsavsetninger på utlån og mislighold

13. Tap i % av netto utlån til kunder (IB)	Tap i % av IB netto utlån til kunder for perioden
14. Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder	Sum tapsavsetninger trinn 1, 2 og 3 i % av brutto utlån
15. Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i % av netto utlån	Netto misligholdte og tapsutsatte eng. i % av netto utlån til kunder

Soliditet

16. Ren kjernekapitaldekning inkl. 50% av udisponert resultat (%)	Ren kjernekapital inkl. 50% av EK-beviseiernes og grunnfondets andel av udisp. resultat i % av risikovektet volum (ber.gr.lag)
17. Ren kjernekapitaldekning (%)	Ren kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
18. Kjernekapitaldekning (%)	Kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
19. Kapitaldekning (%)	Sum ansvarlig kapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
20. Risikovektet volum (beregningsgrunnlag)	Sum kreditt- og motpartsrisiko, valutarisiko, operasjonell risiko og beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)
21. Uvektet kjernekapitalandel inkl. 50% udisponert resultat (%)	Kjernekapital inkl. 50% av av EK-beviseiernes og grunnfondets andel av udisp. resultat i % av uvektet beregningsgrunnlag
22. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) (%)	Kjernekapital i % av uvektet beregningsgrunnlag

Likviditet

23. Innskuddsdekning	Innskudd i % av netto utlån til kunder
24. LCR (%)	Likvide midler i % av netto utbetalinger i en stressituasjon på 30 dager

Kontor og årsverk

25. Antall bankkontorer	
26. Årsverk	

Egenkapitalbevis

27. Eierbrøk (morbank) (%)	Egenkapitalbeviseiernes andel av total egenkapital just. for hybridkapital (fratrukket foreslåtte utbytter) i % (Grunnlag pr. 01.01, tidsvektet ved emisjon)
28. Antall egenkapitalbevis	Totalt antall utestående egenkapitalbevis
29. Bokført egenkapital pr. bevis	Eierandelskapitalen dividert på antall egenkapitalbevis. Årets avsetning til utbytte er inkludert i beregningen
30. Resultat pr. egenkapitalbevis	Eierandelskapitalens del av konsernets resultat etter skatt pr. utestående egenkapitalbevis pr. 31.12.
31. Utbytte pr. bevis	Utbytte i kr pr. egenkapitalbevis
32. Omløpshastighet	Annualisert omsetningshastighet (omsatt i % av utstedt)
33. Kurs	Siste omsatte

Resultatutvikling konsern

(Beløp i mill.)	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017	2. kvartal 2017
Renteinntekter	254,0	250,1	253,9	255,0	256,9
Rentekostnader	120,1	106,8	105,2	107,3	112,1
Netto renteinntekter	133,9	143,3	148,7	147,7	144,8
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	21,6	22,7	22,5	21,9	20,3
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	10,0	9,4	10,1	10,3	9,8
Utbytte	8,7	0,0	0,1	0,2	16,0
Netto verdiendring og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	40,2	2,2	5,5	4,1	6,5
Andre driftsinntekter	2,8	17,1	6,9	13,9	18,7
Netto andre driftsinntekter	63,3	32,6	24,9	29,8	51,7
Lønn mv.	36,3	42,1	38,9	40,6	32,5
Administrasjonskostnader	11,7	13,1	12,8	12,6	12,8
Avskrivning/nedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler	3,1	3,3	3,7	4,3	4,9
Andre driftskostnader	13,7	12,4	14,8	10,9	12,6
Sum driftskostnader	64,8	70,9	70,2	68,4	62,8
Resultat før tap	132,4	105,0	103,4	109,1	133,7
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	6,6	2,1	-1,7	3,8	3,8
Resultat før skattekostnad	125,8	102,9	105,1	105,3	129,9
Skattekostnad	20,2	22,2	25,7	25,4	26,6
Resultat etter skatt	105,6	80,7	79,4	79,9	103,3
Hybridkapitaleiernes andel av resultatet	2,9	2,6	2,7	2,7	2,8
EK-beviseiernes og grunnfondets andel av resultatet	102,7	78,1	76,7	77,2	100,5
Resultat etter skatt	105,6	80,7	79,4	79,9	103,3
Resultat pr. egenkapitalbevis	1,70	1,30	1,34	1,35	1,76
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	1,70	1,30	1,34	1,35	1,76

Totalresultatutvikling konsern

(Beløp i mill.)	2. kvartal 2018	1. kvartal 2018	4. kvartal 2017	3. kvartal 2017	2. kvartal 2017
Resultat etter skatt	105,6	80,7	79,4	79,9	103,3
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet					
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	-30,3	0,0	0,0
Skatt relatert til poster som ikke kan reklassifiseres	0,0	0,0	7,6	0,0	0,0
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet					
Endr. i virkelig verdi for investeringer tilgj. for salg (IAS 39 tom 31.12.17)	0,0	0,0	23,7	0,0	0,0
Skatt relatert til poster som kan reklassifiseres	0,0	0,0	-0,8	0,0	0,0
Totalresultat	105,6	80,7	79,6	79,9	103,3

Balanseutvikling konsern

(Beløp i mill.)	30.06.2018	31.03.2018	31.12.2017	30.09.2017	30.06.2017
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	565,5	285,1	341,2	323,9	536,5
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	60,9	7,2	5,7	8,9	109,6
Utlån til og fordringer på kunder	32.181,4	31.371,6	30.972,4	30.423,6	30.088,7
Sertifikater og obligasjoner	4.813,3	5.070,9	4.515,1	4.576,3	4.671,0
Aksjer og andeler	547,8	483,4	483,9	457,0	448,7
Finansielle derivater	257,9	231,1	297,9	350,7	361,6
Investerings eiendommer	60,4	134,0	134,6	135,6	211,2
Varige driftsmidler	128,7	126,8	133,9	133,2	136,0
Andre eiendeler	91,7	100,8	103,2	145,6	86,4
Forsk.bet. ikke påløpte kostn. og opptj. ikke mottatte inntekter	24,3	18,8	6,2	12,0	15,4
Sum eiendeler	38.731,9	37.829,7	36.994,1	36.566,8	36.665,1
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner	300,3	331,2	330,1	62,4	61,1
Innskudd fra og gjeld til kunder	14.268,2	13.940,9	13.971,8	13.941,4	14.038,1
Finansielle derivater	46,6	49,1	25,5	32,7	26,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19.684,0	18.943,4	18.228,5	18.230,6	18.346,9
Andre forpliktelser	197,3	327,8	235,0	190,3	162,1
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	37,7	41,3	37,8	35,6	31,7
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	69,2	69,2	68,6	38,6	38,6
Utsatt skatt forpliktelse	9,8	10,4	8,9	24,4	26,8
Ansvarlig lånekapital	351,0	451,4	351,9	351,8	351,7
Sum gjeld	34.964,1	34.164,7	33.258,1	32.907,8	33.083,2
Innskutt egenkapital	595,1	595,1	595,1	595,1	595,1
Hybridkapital	351,8	351,7	351,7	351,7	351,8
Opptjent egenkapital	2.820,9	2.718,2	2.789,2	2.712,2	2.635,0
Sum egenkapital	3.767,8	3.665,0	3.736,0	3.659,0	3.581,9
Sum gjeld og egenkapital	38.731,9	37.829,7	36.994,1	36.566,8	36.665,1

HOVEDKONTOR
Bragernes Torg 2, Drammen
Postboks 67, 3301 Hokksund
post@oest.no
oest.no

SPAREBANKEN
ØST